Nr. 40. OLAM KATAN. שנה שניה.

תנאי החתימה.

באוסטריה־אונגריה: לשנה: 10.50 קראנען, לחצי שנה: 5.25 קראנען, לרבע שנה: 2.70 קראנען.

ברוסיה: לשנה: 4 רו״כ, לחצי שנה: 2 רו״כ, לרבע שנה: 1 רו״כ.

בשאר ארצות: באשכנז לשנה: 9 מארק, באנגליה לשנה: 8 שילינג, בשאר ארצות לשנה: 11 פרנק, בארץ ישראל לשנה: 10 פרנק

ההותמים לשנה שלמה יקבלו בסוף השנה תשורה יפה חנם. דמי החתימה יוכלו לשלם גם לשעורין: 2 רובל בעת החתימה, ושני הרובל הנותרים בראשית הרבע השני (ובשאר ארצות בכסף המדינה לפי הקורס).

מחיר כל נומר 10 קאפ׳, 25 העללער.

עם „הפדגוג״:

באוסטריה־אונגריה:

לשנה: 15.50 קראנען, לחצי שנה: 7.75 קראנען, לרבע שנה 3.90 קראנען.

ברוסיה:

לשנה: 6 רו״כ, לחצי שנה: 3 רו״כ, לרבע שנה 1.50.

בשאר ארצות:

באשכנז לשנה: 13 מארק, באנגליה לשנה: 12 שיללינג, בשאר ארצות לשנה: 17 פרנק, בארץ ישראל לשנה: 16 פרנק.

בעד חלוף האדריסה 20 קאפ.

מחיר מודעות: בעד כל שורה קטנה פטיט 38 ה׳, 15 ק׳.

קְרָקוֹי, יום ד׳, כ׳ תמוז תרס״ג. גליון מ. Krakau, 15 Juli (2 Juli) 1903.

מְשִׁירַת הַחַרְגּוֹל.

... זוּ, זוּ, זוּ!
הָבָה, שֶׁמֶשׁ, שֶׁמֶשׁ עָל,
קֶרֶן אוֹר וְנֶטֶף טָל,
אוֹר חַם צַח,
טִיף טַל זַךְ
לִי וּלְפֶרַח־תְּכֶלְתִּי רַךְ,
הַמְנַמְנֵם בְּחָרִיץ הַנִּיר —
צִיר, צִיר, צִיר!

הִישׁ, חִישׁ, הִישׁשׁשׁ !..
אָז הִישׁ קַל
רְסִים זֶה טַל
אֶל פִּרְחִי אֲבִיאָה שָׁם,
הָעוֹמֵד עֵדֶן וָנָם ;
בִּנְשִׁיקָה קַלָּה אַט אַט
אֶפְתַּח פִּי־כוֹסוֹ הַקָּט
וּלְתוֹכוֹ אָרִיק הָרְסִים —
סִים, סִים, סִיסָסס!

זָו, זָו, זָו! —
וַאֲנִי לִי אָז אֶחְגֹּר
עַל מָתְנַי קְצֵה קַו־הָאוֹר
וּבִשְׁרִיקַת גִּיל: שְׁרִיק, שְׁרִיק!
עוּף אַרְחִיק, אַרְחִיק — —
וְאֶסְתּוֹבֵב בִּמְרוֹמֵי־רוֹם
מִקְצֵה־יוֹם וְעַד קְצֵה יוֹם;
וּבְעוֹדִי אֶחֱוז בַּקָּו
אֶתְנַפֵּל אֶל תּוֹךְ הַתְּהוֹם
שֶׁל זֹהַר רָב,
וְאֶתְרַחֵץ וְאֶשְׁתּוֹלֵל:
רֶגַע קָט אֲנִי צוֹלֵל
מַטָּה מָטָּה — וּפִתְאֹם
וַאֲנִי שֵׁנִית בָּרוֹם.
מִתְרוֹעֵעַ וְחוֹגֵג
חַג הָאוֹר, וּמִתְמוֹגֵג
מֵרֹב תַּעֲנוּג וָרֹךְ וָגִיל — —
צְלִיל, צְלִיל, צְלִיל!
זָו, זָו!
זָו — —

ש. ל. גּוֹרְדוֹן.

מִתּוֹךְ הַחֳרָבָה.

(אַגָּדָה).

מִסָּבִיב לְחָרְבוֹת בֵּיתָר הַנּוֹשָׁנָה אֵין עָרִים וְאֵין כְּפָרִים, אֵין שָׂדוֹת וִיעָרִים; הָרִים קֵרְחִים עוֹמְדִים שָׁם כְּפוּפֵי רֹאשׁ כַּאֲבֵלִים; עֲמָקִים עֲלוּבִים מִתְחַבְּאִים בְּצֵל הֶהָרִים מִפְּנֵי אוֹר שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ; נְהָרוֹת וַאֲגַמִּים עוֹבְרִים שָׁם בַּחֲשַׁאי, מְלַחֲשִׁים קִינוֹת וְשׁוֹלְחִים קְלָלוֹת עַל רָאשֵׁי כָּל שׁוֹפְכֵי דָם, אֲשֶׁר בְּכָל הָאֲרָצוֹת. וְרוּחַ כִּי יַעֲבֹר שָׁם — יִתְרוֹמֵם עֲשָׂרָה טְפָחִים מֵעַל הָאָרֶץ, לְבַל יִגַּע בָּאֲדָמָה הַמְקֻלָּלָה הַהִיא.

כִּי הַרְבֵּה דָם מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל שָׁתְתָה הָאֲדָמָה הַהִיא; דַּם נְקִיִּים, יְשָׁרִים, צַדִּיקִים.

וּכְשֶׁזּוֹרַחַת שָׁם הַשֶּׁמֶשׁ, אֵינָהּ זוֹרַחַת כְּדֵי לְהַעֲלוֹת אֵדִים לַעֲנָנִים וּלְגִשְׁמֵי בְרָכָה, אֶלָּא לִנְדֹּף¹) אֶת הַדָּם הַקָּדוֹשׁ הַשָּׁפוּךְ שָׁם וּלְהַעֲלוֹת אוֹתוֹ הַשָּׁמַיְמָה.

וּכְשֶׁיּוֹרְדִים שָׁם לִפְעָמִים גִּשְׁמֵי־זַעַף, אֵינָם יוֹרְדִים לְהַרְווֹת אֶת הָאֲדָמָה הַצְּמֵאָה, אֶלָּא לִשְׁטֹף מֵעַל הַנֶּהֱרָגִים הַקְּדוֹשִׁים אֶת הַדָּם הַטָּמֵא, דַּם מְרַצְּחֵיהֶם, שֶׁנִּשְׁפַּךְ עִמָּם יַחַד.

וְנָהָר יוֹצֵא מֵאַחַר הַסְּלָעִים הַקּוֹדְרִים וְנִפְרָד לִשְׁנֵי נְהָרוֹת: הַנָּהָר הָאֶחָד שׁוֹטֵף וּמַעֲבִיר אֶת הַדָּם הַטָּמֵא וְאֶת הַפְּגָרִים הַטְּמֵאִים — אֶל הָאֲרָצוֹת, שֶׁאֵין שָׁם מִשְׁפָּט וּצְדָקָה, וּדְמֵי אָדָם נִשְׁפָּכִים שָׁם חִנָּם; וְהַנָּהָר הַשֵּׁנִי נוֹזֵל לְאִטּוֹ וּמַעֲבִיר הוּא אֶת הָעֲצָמוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל הֲרוּגֵי יִשְׂרָאֵל אֶל קִבְרוֹת הַמְּלָכִים, אֲשֶׁר אֵצֶל יְרוּשָׁלַיִם.

וְהָאֲבֵלוּת שׁוֹכֶנֶת כַּעֲנָנָה שְׁחוֹרָה עַל הַמָּקוֹם, וְהַנְּהָרוֹת לוֹחֲשִׁים קִינוֹת וּקְלָלוֹת, וְהֶהָרִים כּוֹפְפִים רָאשֵׁיהֶם מִפְּנֵי הַשָּׁמַיִם, וְהָעֲמָקִים מִתְחַבְּאִים מִפְּנֵי הַשֶּׁמֶשׁ — אֵין עֵץ, אֵין צֶמַח, אֵין חָי.

רַק שְׁתֵּי חֳרָבוֹת נִשְׁאֲרוּ שָׁם: אַחַת נְמוּכָה, שֶׁהָיְתָה בֵּית כְּנֶסֶת בְּיָמִים קַדְמוֹנִים, וְאַחַת גְּבֹהָה, וְהִיא הָיְתָה בֵּית הַנֶּשֶׁק בַּיָּמִים הָהֵם.

וְרַק יוֹנָה אַחַת וְעוֹרֵב אֶחָד נִשְׁאֲרוּ שָׁם, וּשְׁנֵיהֶם חַיִּים בְּאַלְמְנוּת. הַיּוֹנָה בָּחֲרָה לָהּ אֶת הַחָרְבָּה הַגְּבֹהָה לָקֵן לָהּ, וְהָעוֹרֵב בָּחַר לוֹ אֶת הַחָרְבָּה הַנְּמוּכָה הַקְּרוֹבָה אֶל הַצְּפַרְדְּעִים שֶׁבַּנְּהָרוֹת.

וּזְקֵנִים הֵם הָעוֹרֵב וְהַיּוֹנָה מְאֹד־מְאֹד. זוֹכְרִים הֵם עוֹד אֶת יְמֵי הַמִּלְחָמָה הַנּוֹרָאָה, כִּי נִשְׁבַּע מַלְאַךְ הַמָּוֶת עַל הַמָּקוֹם הַהוּא לֵאמֹר: „חַי אָנִי, אִם אָסוּר הִנֵּה בְּדֶרֶךְ כָּל הָאָרֶץ, כִּי אַךְ בַּחֶרֶב, בָּאֵשׁ וּבַדָּם אֶפְקֹד עַל הַמָּקוֹם הַזֶּה!"

וּבְנֵי אָדָם אֵין שָׁם בְּכָל הַכִּכָּר הַהִיא, עַל כֵּן לֹא תָבֹא שָׁם חֶרֶב וְאֵשׁ וָדָם, וְעַל כֵּן יִחְיוּ הָעוֹרֵב וְהַיּוֹנָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה.

וּבְכָל יוֹם מוֹרֵט הָעוֹרֵב נוֹצָה אַחַת מִנּוֹצוֹתָיו וְטוֹמְנָהּ בְּקִנּוֹ, לְמַעַן יֵדַע מִסְפַּר חָדְשֵׁי הַשָּׁנָה וִימֵי הַחֹדֶשׁ. כָּכָה יַעֲשֶׂה עַד שֶׁמַּגִּיעַ לְיוֹם שִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז. אָז מַתְחִיל הוּא לֵאמֹר „קִינוֹת".

וְגַם הַיּוֹנָה מוֹרֶטֶת יוֹם יוֹם נוֹצָה אַחַת מִנּוֹצוֹתֶיהָ, כְּדֵי שֶׁתֵּדַע חֶשְׁבּוֹן הַיָּמִים עַד שֶׁמַּגִּיעָה „לְשַׁבַּת נַחֲמוּ"... אָז הִיא מַתְחֶלֶת — הוֹגָה וּמְצַפְצֶפֶת: נַחֲמוּ, נַחֲמוּ! וּמִצְטַעֲרִים הָעוֹרֵב וְהַיּוֹנָה מִפְּנֵי הַבְּדִידוּת הַנּוֹרָאָה הַשּׂוֹרֶרֶת בְּקִנֵּיהֶם,

¹) לַהֲדֹף אוֹתוֹ לְאֵד.

וְיֵשׁ אֲשֶׁר תִּקְרָא הַיּוֹנָה אֶל הָעוֹרֵב: „זָקֵן! מַה מַּעֲשֶׂיךָ שָׁם?" וְעָנָה הָעוֹרֵב וְאָמַר: „שׁוֹמֵר אֲנִי אֶת הַקְּבָרוֹת! וְאַתְּ, אַלְמָנָה, מָה אַתְּ עוֹשָׂה?"

— צוֹפִיָּה אֲנִי לְמֶרְחוֹק! — עוֹנָה הַיּוֹנָה וּמַפְסֶקֶת.

וְלִפְעָמִים קוֹרְאָה הַיּוֹנָה אֶל הָעוֹרֵב: „זָקֵן, מָה אַתָּה רוֹאֶה שָׁם? סַפֵּר נָא לִי וְהָפִיגָה מְעַט אֶת יְגוֹנִי!"

וּמְפַהֵק הָעוֹרֵב וְאוֹמֵר: „קְבָרִים אֲנִי רוֹאֶה סְבִיבִי. אִם לִשְׁמֹעַ סִפּוּר אַתְּ חֲפֵצָה, אַלְמָנָה, אֲסַפֵּר לָךְ מַה שֶּׁאֲנִי זוֹכֵר מִשֶּׁכְּבָר הַיָּמִים עַל אֹדוֹת שְׁנֵי הָאַחִים הַקְּבוּרִים פֹּה".

— סַפֵּר וְאֶשְׁמַע, אַךְ בְּבַקָּשָׁה מִמְּךָ — דַּבֵּר אֱמֶת!

וְהָעוֹרֵב אוֹסֵף רַגְלָיו תַּחַת בִּטְנוֹ, מְאַמֵּץ אֵלָיו אֶת כְּנָפָיו, סוֹגֵר אֶת עֵינָיו וּמַתְחִיל מְסַפֵּר כִּמְשִׂיחַ מִתּוֹךְ חֲלוֹמוֹ:

— הָיֹה הָיוּ שְׁנֵי אַחִים צְעִירִים בְּבֵיתָר־הָעִיר; שֵׁם הָאֶחָד — שָׁכַחְתִּי אֶת שְׁמוֹתָם! אֲבָל זוֹכֵר אֲנִי, שֶׁאֶחָד הָיָה „גִּבּוֹר נַעֲרָץ", וְאֶחָד הָיָה „אִישׁ מוֹפֵת".

וַיְהִי כַּאֲשֶׁר נֶאֶסְפוּ הָרוֹמָאִים לְהִלָּחֵם עַל הָעִיר — וַיָּבֹאוּ אַנְשֵׁי הָעִיר אֶל שְׁנֵי הָאַחִים לְהִוָּעֵץ עִמָּם מַה לַּעֲשׂוֹת. וַיִּתְנַדְּבוּ שְׁנֵי הָאַחִים לְהָגֵן עַל הָעִיר; וּתְנַאי הִתְנוּ בֵינֵיהֶם, כִּי אִישׁ־אִישׁ מֵהֶם יַעֲמֹד יוֹם אֶחָד בְּרֹאשׁ הַמַּחֲנֶה לְהִלָּחֵם בָּאוֹיֵב. וְכֵן הָיָה: יוֹם אֶחָד הָיָה הַ„גִּבּוֹר" שַׂר הַצָּבָא, וּבַיּוֹם הַמָּחֳרָת — „אִישׁ־הַמּוֹפֵת". וְכֵן עָמְדוּ חֲלִיפוֹת יוֹם יוֹם בְּרֹאשׁ עַם הַמִּלְחָמָה. הַגִּבּוֹר חִלֵּק אֶת הָעָם לִגְדוּדִים, נָתַן לָהֶם דְּגָלִים וָנֶשֶׁק, וַיֵּצֵא בְּרֹאשָׁם.

וְלֹא עָמַד אִישׁ בְּפָנָיו וּבִפְנֵי מַחֲנֵהוּ; הוּא הִכָּה אָחוֹר וָקֶדֶם, יָמִין וּשְׂמֹאל; עֵינָיו הָיוּ מְשׁוֹטְטוֹת בַּכֹּל. לֹא הִסְפִּיק אֶחָד מֵחַיָּלֵי הָאוֹיֵב לְהָרִים חֶרֶב — וּכְבָר נְטוּיָה יָדוֹ!

מַה שֶּׁלֹּא הִסְפִּיק הַגִּבּוֹר לַהֲרֹג בְּחַרְבּוֹ, הִכָּה בְיָדוֹ, וּמַה שֶּׁלֹּא הִסְפִּיק בְּיָדוֹ רָמַס בְּרַגְלָיו, הָדַף בִּכְתֵפוֹ, בִּזְרוֹעוֹתָיו. אַף תְּנוּעָה אַחַת מֵאֵבְרֵי גוּפוֹ לֹא הָיְתָה לַשָּׁוְא.

סְעֻדָּה גְדוֹלָה הֵכִין אָז הַגִּבּוֹר לָעוֹרְבִים!

רָאוּ זֹאת הַיְּהוּדִים, וַיִּתְעוֹדְדוּ וַיִּמָּלְאוּ גַּם הֵם רוּחַ גְּבוּרָה, וַיַּרְאוּ גַּם הֵם נִפְלָאוֹת בְּחַרְבָּם וּבְקַשְׁתָּם.

הַיּוֹנָה הֵנִיעָה בְּרֹאשָׁהּ הֵנָּה וָהֵנָּה, כִּמְסַפֶּקֶת בְּדָבָר:

— הַאֶפְשָׁר?

הָעוֹרֵב הֵסֵב רֹאשׁוֹ מִן הַשּׁוֹמַעַת — נֶעֱלָב וּמִתְרַעֵם עָלֶיהָ, עַל שֶׁהִיא מְטִילָה סָפֵק בִּדְבָרָיו.

הַסִּי, אַלְמָנָה! אַתְּ אֵינֵךְ מְבִינָה, אֵינֵךְ יְכוֹלָה לְהָבִין זֹאת! חָפֵץ הָיָה לְנַצֵּחַ, וְנִצֵּחַ!

— הַאִם בְּרָצוֹן תָּלוּי הַדָּבָר?

— כֵּן. וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי יָצָא אִישׁ הַמּוֹפֵת.

וְהוּא חִלֵּק אֶת מַחֲנֵהוּ לְמִנְיָנִים וּצְרָפָם לְצִבּוּרִים, הָעֲטוּפִים בְּטַלִּיתוֹת מְצֻיָּצוֹת וּתְפִלִּין בְּרָאשֵׁיהֶם, הִכְנִיסָם לְבָתֵּי כְנֵסִיּוֹת, וְהוּא יָצָא בְּגַפּוֹ לְהִלָּחֵם בַּמַּחֲנֶה. וְאוּלָם הוּא לֹא נִלְחַם לֹא בְחֶרֶב וְלֹא בַחֲנִית, אֶלָּא — בִּלְחָשִׁים.

סֵפֶר־תְּהִלִּים קָטָן הָיָה בְיָדוֹ, יְרֻשָּׁה הָיָה לוֹ מֵאֲבוֹתָיו. וְהָיָה כַּאֲשֶׁר הֵרִים אַחַד הַחַיָּלִים אֶת יָדוֹ — וְהָגָה אִישׁ־הַמּוֹפֵת פָּסוּק אֶחָד מִפְּסוּקֵי הַתְּהִלִּים, וּכְרֶגַע יָבְשָׁה הַיָּד, וְלֹא יָכֹל לַהֲשִׁיבָהּ אֵלָיו.

רָאוּ זֹאת יֶתֶר חַיָּלֵי הַגְּדוּד וַיִּמָּלְאוּ כַעַס, וַיִּשְׂתָּעֲרוּ עָלָיו, וַיָּרִימוּ כֻלָּם אֶת חֲנִיתוֹתֵיהֶם לְדָקְרוֹ וְלַעֲשׂוֹת בְּשָׂרוֹ כִּכְבָרָה.

וְלָחַשׁ אִישׁ הַמּוֹפֵת פָּסוּק שֵׁנִי מִתּוֹךְ סִפְרוֹ, וּכְרֶגַע יָבְשׁוּ יְדֵי כָל הַגְּדוּד וַתִּהְיֶינָה כֹּה פְּשׁוּטוֹת נֶגֶד הַשֶּׁמֶשׁ, וְרָאשֵׁי הַחֲנִיתוֹת לְמָעְלָה.

עוֹרְבִים רַבִּים יָרְדוּ וְעָמְדוּ בְּבִטְחָה עַל הַחֲנִיתוֹת, כִּי אָמְרוּ אַךְ יַעַר הוּא זֶה, יַעַר עוֹמֵד בְּשַׁלֶּכֶת.[1])

רָאָה חֵיל הַמְאַסֵּף, כִּי חֵיל הֶחָלוּץ בְּצָרָה, וַיְמַהֲרוּ לִישׁוּעָתָם. אַךְ אִישׁ הַמּוֹפֵת כְּבָר פָּסַק[2]) אֶת פְּסוּקוֹ; וְהֵמָּה כַּאֲשֶׁר עָקְרוּ רַגְלֵיהֶם הַיְמָנִיּוֹת, כֵּן נִשְׁאֲרוּ עַל מְקוֹמָם: רֶגֶל יְמָנִית פְּשׁוּטָה קָדִימָה, וְהַשְּׂמָאלִית נְעוּצָה אָחוֹר, וְלֹא מָשׁוּ מִמְּקוֹמָם.

רָאָה שַׂר הַצָּבָא אֶת חַיָּלָיו עוֹמְדִים עַל מָקוֹם אֶחָד, וַיִּכְעַס מְאֹד וַיִּפְתַּח פִּיו לְקַלְּלָם, וְאוּלָם כַּאֲשֶׁר פָּתַח פִּיו, לֹא יָכֹל עוֹד לְסָגְרוֹ וּלְשׁוֹנוֹ — תְּלוּיָה בֵּין שִׁנָּיו.

כָּכָה עָמְדוּ זְמַן רַב, עַד אֲשֶׁר חָמַל עֲלֵיהֶם אִישׁ־הַמּוֹפֵת, וְלָחַשׁ עֲלֵיהֶם פָּסוּק מִפְּסוּקָיו — וְשָׁבוּ לְקַדְמוּתָם וַיָּשׁוּבוּ אֶל אַרְצָם, וַיְסַפְּרוּ אֶת הַדָּבָר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ.

וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ מַחֲנֶה כָבֵד וְחַיָּלִים חֲדָשִׁים וְרַעֲנַנִּים, וַיְצַו עֲלֵיהֶם לֵאמֹר: אַל תָּשׁוּבוּ אֵלַי, עַד אִם הֲבֵאתֶם עִמָּכֶם אֶת רֹאשׁ אִישׁ־הַמּוֹפֵת!

וַתָּבֹא הַמַּחֲנֶה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת בַּבֹּקֶר, וְאָז הָיָה יוֹמוֹ שֶׁל אִישׁ־הַמּוֹפֵת, וְלֹא יָצָא אֲלֵיהֶם בִּפְסוּקָיו אַךְ עָמַד בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, עָטוּף בְּטַלִּיתוֹ וְהִתְפַּלֵּל עִם הַצִּבּוּר.

וַתָּבֹא הַמַּחֲנֶה דֶּרֶךְ הַשַּׁעַר מֵאֵין מַפְרִיעַ, וַיִּכָּנְסוּ אֶל בֵּית הַכְּנֶסֶת; וּבִרְאוֹתָם אֶת הַיְּהוּדִים עֲטוּפִים בְּטַלִּיתוֹתֵיהֶם — צָחֲקוּ בִלְבָבָם וְאָמְרוּ: „רְאֵה זֶה חַיָּלִים מְזֻיָּנִים!" וַיִּפְעֲרוּ פֶּה לִצְחֹק וּלְלַגְלֵג.

וְאוּלָם אִישׁ הַמּוֹפֵת קָדַם וּפָסַק אֶת פְּסוּקוֹ עֲלֵיהֶם, וְתַחַת צְחוֹק וְלַעַג יָצָא מִפִּיהֶם:

„הַכֹּל יוֹדוּךָ וְהַכֹּל יְשַׁבְּחוּךָ, וְהַכֹּל יֹאמְרוּ אֵין קָדוֹשׁ כַּאדֹנָי!"

וְעָמְדוּ שָׁם צְפוּפִים בְּבֵית הַכְּנֶסֶת וּמִחוּץ לְבֵית הַכְּנֶסֶת כָּל הַיּוֹם בִּתְפִלָּה, וּלְמָחֳרָת הִתְיַהֲדוּ וְנִשְׁאֲרוּ בְּבֵיתָר עַד אַחֲרֵי הַמִּלְחָמָה הָאַחֲרוֹנָה.

כָּכָה אָרְכוּ יְמֵי הַמִּלְחָמָה יָמִים רַבִּים, וְאִישׁ־אִישׁ מִן הָאַחִים הִצְבִּיא בְּיוֹמוֹ עַל פִּי דַרְכּוֹ, עַד כִּי הִתְחִילוּ הָאַחִים מִתְקוֹטְטִים אִישׁ בְּרֵעֵהוּ.

[1]) בָּעֵת שֶׁנָּשְׁרוּ הֶעָלִים מֵעַל הָעֵצִים.

[2]) קָרָא.

לֹא טוֹב הָיָה בְּעֵינֵי הַגִּבּוֹר מִנְהָגוֹ שֶׁל אִישׁ־הַמּוֹפֵת בְּמִלְחֲמוֹתָיו:

— הֲכִי לְכָךְ שָׁר דָּוִד הַמֶּלֶךְ מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים, — טָעַן הַגִּבּוֹר — כְּדֵי שֶׁתְּלַחֵשׁ מֵהֶם עַל הָאוֹיְבִים וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְגָעֵל אֶת חַרְבְּךָ בְּדָמָם ?!

„וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁאַתָּה מְחַלֵּל שֵׁם יִשְׂרָאֵל בֵּין הַגּוֹיִם; לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם: אַךְ חַלָּשִׁים הֵם הַיְּהוּדִים כַּנָּשִׁים וְאֵין כֹּחָם אֶלָּא בִּלְחָשִׁים ?

וְאִישׁ הַמּוֹפֵת הִתְרַעֵם עַל אָחִיו וְאָמַר: „מַרְבֶּה אַתָּה שְׁפִיכוּת דָּמִים בָּאָרֶץ! כַּמָּה טָרְחוּ וְעָמְלוּ הַנְּבִיאִים עַד־שֶׁלִּמְּדוּ אֶת יִשְׂרָאֵל לְכַתֵּת חַרְבוֹתֵיהֶם לְאִתִּים וַחֲנִיתוֹתֵיהֶם לְמַזְמֵרוֹת, וְאַתָּה בָא וְשׁוֹפֵךְ נַחֲלֵי דַם אָדָם!"

וַיָּרִיבוּ הָאַחִים אִישׁ בְּרֵעֵהוּ, וַיֵּחָלְקוּ גַם יוֹשְׁבֵי הָעִיר — מֶחֱצִיתָם לְרֶגֶל אִישׁ הַמּוֹפֵת, וּמֶחֱצִיתָם לְרֶגֶל הַגִּבּוֹר.

לְסוֹף הִתְנַפְּלוּ „הַגִּבּוֹרִים" עַל אַנְשֵׁי הַמּוֹפֵת...

-- וּמַדּוּעַ לֹא פָּסַק עֲלֵיהֶם אִישׁ־הַמּוֹפֵת אֶת פְּסוּקָיו? הִתְפַּלְּאָה הַיּוֹנָה.

„קְרָא קְרָא! — עוֹנֶה הָעוֹרֵב בַּחֲטִיפָה — הוֹ, אַלְמָנָה פְתַיָּה! הַאֵינֵךְ יוֹדַעַת? כְּלָל גָּדוֹל הוּא: אֵין לְחָשִׁים מוֹעִילִים עַל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל!

— וְהִתְנַפְּלוּ הַגִּבּוֹרִים עַל אַנְשֵׁי הַמּוֹפֵת, וְגָזְלוּ מֵהֶם אֶת סֵפֶר הַתְּהִלִּים וּשְׂרָפוּהוּ בָאֵשׁ.

וְהִתְנַפְּלוּ אַנְשֵׁי הַמּוֹפֵת עַל אוֹצַר הַנֶּשֶׁק וּשְׂרָפוּהוּ בָאֵשׁ. בֵּין כֹּה וָכֹה נָפַל עֲלֵיהֶם הָאוֹיֵב מִן הַחוּץ. אָז הָיְתָה הַמִּלְחָמָה הָאַחֲרוֹנָה בָעִיר. הַרְבֵּה דָם נִשְׁפַּךְ — סְעֻדָּה גְדוֹלָה הָיְתָה אָז לָעוֹרְבִים!

הָעוֹרֵב פָּהַק פָּהוּק מְשֻׁנֶּה לְאוֹת, כִּי גָמַר אֶת סִפּוּרוֹ; אַחַר אָמַר אֶל הַיּוֹנָה: „סַפְּרִי גַם אַתְּ, אַלְמָנָה, אֵיזֶה סִפּוּר מִיָּמִים קַדְמוֹנִים! הַצְּפַרְדְּעִים — תְּבָרֵכְנָה אוֹתָךְ אִם תְּעַכְּבִינִי פֹּה בְּסִפּוּרֵיךְ עוֹד שָׁעָה אַחַת; וְאוּלַי אֵרָדֵם, וְאֶתְמַהְמַהּ יוֹתֵר מִשָּׁעָה!

— הָ... מָ.. ה, הָ... מָ.. ה, הוֹמָה הַיּוֹנָה — וְכִי אֵינְךָ יוֹדֵעַ, זָקֵן? בַּחֲצֵרוֹ שֶׁל נָבִיא גְּדַלְתִּי, וְהוּא הָיָה נְבִיא הֶעָתִיד. מִן הֶעָבָר אֵינִי זוֹכֵר מְאוּמָה. מִמַּה שֶׁיִּהְיֶה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים—חָפֵץ אַתָּה? וַאֲסַפֵּר לְךָ!

וְהַשָּׁעָה הָיְתָה שְׁעַת שְׁקִיעַת חַמָּה שֶׁל שִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז.

וְהִתְחִילָה הַיּוֹנָה לְסַפֵּר;

וְעָצְרוּ הַנְּהָרוֹת בִּשְׁטָפָם, וְעָמְדוּ לִשְׁמֹעַ; וְהִתְעַכֵּב הַשֶּׁמֶשׁ עַל־יַד הַשַּׁעַר הַמַּעֲרָבִי שֶׁל הָרָקִיעַ, וְהִשְׁתַּקַּע [1] בְּמַחֲשָׁבָה; שְׁתֵּי הֶחָרָבוֹת הִתְנוֹדְדוּ, כְּאִלּוּ נִבְקְעָה הָאֲדָמָה תַּחְתֵּיהֶן וּנְשָׁמוֹת עָלוּ לִשְׁמֹעַ. וְהַיָּרֵחַ וְהַכּוֹכָבִים כָּעֲסוּ עַל הַשֶּׁמֶשׁ הַמִּתְמַהְמֵהַּ וּמַאֲרִיךְ יוֹם הָאֵבֶל יוֹתֵר מִן הַשִּׁעוּר.

וְהַיּוֹנָה מְסַפֶּרֶת וּמְסַפֶּרֶת...

וְאוּלָם הָעוֹרֵב הִתְחִיל מְנַמְנֵם, עַד שֶׁנִּשְׁקַע בְּשֵׁנָה, וְלֹא שָׁמַע אֶת סִפּוּרֵי הֶעָתִיד שֶׁל הַיּוֹנָה.

וּכַהֲקִיצוֹ מִתּוֹךְ חֲלוֹם, פָּהַק וְאָמַר: „קְרָא־קְרָא! שׁוֹמֵר בֵּית הַקְּבָרוֹת אָנִי."

יְהוּדָה שְׁטֵינְבֶּרְג.

[1] הֶעֱמִיק.

נחל ארנון.

עֶצְיוֹן גֶּבֶר.

הַצּוֹעֲנִית הָעִבְרִיָּה.

(סִפּוּר).

(הֶמְשֵׁךְ).

ח.

הַדָּבָר הָיָה כְּעֵבֶר שָׁנָה וָחֳדָשִׁים מִסְפָּר מֵעֵת שֶׁבָּאָה בַּתְיָה אֶל בֵּית אַקֶּרְמַן.

בֵּית אַקֶּרְמַן הֶעָשִׁיר הָיָה גָּדוֹל וְיָפֶה וּמְרֻוָּח יוֹתֵר מִכָּל בָּתֵּי הָרְחוֹב. פְּנֵי הַבַּיִת פָּנוּ אֶל הָרְחוֹב, וַאֲחוֹרָיו — אֶל גַּן נָאֶה, וְאֶל הַגַּן הָיָה חַלּוֹן פָּתוּחַ מֵחֲדַר הַיְלָדִים. הַחֶדֶר הַיָּפֶה הַזֶּה הָיָה שֶׁל מִרְיָם וּשְׁלֹמֹה; אַךְ מֵעֵת שֶׁבָּאָה בַּתְיָה פִּנּוּ לִשְׁלֹמֹה חֶדֶר סָמוּךְ אֵלָיו, וְאֶת מִשְׁכָּבוֹ אֵצֶל הַחַלּוֹן נָתְנוּ לְבַתְיָה.

חֲדַר הַיְלָדִים הָיָה פָּתוּחַ מֵעֵבֶר אֶחָד לַחֶדֶר הַקָּטָן שֶׁל שְׁלֹמֹה, וּמִן הָעֵבֶר הַשֵּׁנִי אֶל חֲדַר שִׁמְעוֹן וְרִבְקָה. שְׁנֵי הַפְּתָחִים הָיוּ מְזֻגָּגִים בְּאַרְבַּע שִׁמְשׁוֹת גְּדוֹלוֹת וּמְכֻסִּים בְּוִילוֹנוֹת.

הַלַּיְלָה הָיָה בְּסוֹף הַקַּיִץ, אַחַד הַלֵּילוֹת שֶׁבְּסוֹף הַחֹדֶשׁ, אוֹ, כַּאֲשֶׁר יֵאָמֵר בְּ„אֹהֶל" — בְּעֵת שֶׁהַלַּיְלָה סָגַר אֶת עֵינוֹ הָאַחַת וַיִּישָׁן. בְּכָל הַחֲדָרִים הָיָה חֹשֶׁךְ. כֻּלָּם יְשֵׁנוּ שֵׁנָה נְעִימָה בִּקְרִירוּת הַלַּיְלָה הַנְּעִימָה. אַךְ בַּתְיָה לֹא נָמָה עוֹד אֶת שְׁנָתָהּ, וּכְבָר קָצָה נַפְשָׁהּ לִשְׁמֹעַ אֶת הַנְּחָרוֹת הַמְּשֻׁנּוֹת, שֶׁמְּרִיָּם מַשְׁמִיעָה מִתּוֹךְ שְׁנָתָהּ. וְהֵיטֵב חָרָה לָהּ עָלֶיהָ עַל הַפְרִיעָהּ בְּנַחֲרוֹתֶיהָ אֶת הַדּוּמִיָּה, בְּשָׁעָה שֶׁהִיא עֵרָה וַחֲפֵצָה לִשְׁגּוֹת בְּדִמְיוֹנוֹת.

הִיא הֶחֱזִירָה אֶת פָּנֶיהָ אֶל הַחַלּוֹן הַפָּתוּחַ אֶל הַגַּן וְהִתְחִילָה לְהַקְשִׁיב אֶל לַחַשׁ הָרוּחַ בֵּין הֶעָלִים בְּלֵיל הָאֹפֶל. מִיּוֹם שֶׁשָּׁבָה אֶל בֵּית אַקֶּרְמַן אָהֲבָה אֶת הַמָּקוֹם הַזֶּה, אֶת הַצֵּל הַנָּעִים אֲשֶׁר פָּרְשׂוּ הָעֵצִים הָעֲנֵפִים, וְלֹא נָתְנוּ גַם לְקַוֵּי הַשֶּׁמֶשׁ לַחְדֹּר הַחַדְרָה. הִיא אָהֲבָה בִּכְלָל אֶת הַחֹשֶׁךְ וְהַדְּמָמָה, אַחֲרֵי הַהֲמֻלָּה הָרַבָּה וְאוֹר־הַיּוֹם הַגָּדוֹל שֶׁל הַיִּשּׁוּב.

הִיא הִשְׁתַּקְּעָה בְּמַחְשָׁבוֹת רַבּוֹת, עָבְרָה וְדִלְּגָה מִמַּחֲשָׁבָה לְמַחֲשָׁבָה, עַד שֶׁעָמְדָה עַל שִׁמְעוֹן וְרִבְקָה אַקֶּרְמַן.

„מָה הֵם לָהּ? וּמָה הֵם בִּכְלָל?"

„הֵם בּוֹגְדֵי אֲנָשִׁים רָעִים, אַכְזָרִים... אַף כִּי הֵם מַרְאִים לָהּ אַהֲבָה וָחֶסֶד... מַלְבִּישִׁים, מַאֲכִילִים אוֹתָהּ כְּכָל אַוַּת נַפְשָׁהּ... אֲבָל הֵם בּוֹגְדֵי מְבַקְשִׁים אַךְ אֶת תּוֹעַלְתָּם בַּדָּבָר הַזֶּה... בְּלִי סָפֵק... כִּי אִם לֹא כֵן — לָמָּה לָהֶם כָּל הַצָּרָה הַזֹּאת?... כֵּן, הֵם מַבִּיטִים עָלַי, כְּעַל „חֵפֶץ" שֶׁלָּהֶם... הֵם יַעֲשׂוּ כִּי מַה שֶּׁלִּבָּם חָפֵץ... כְּאָדָם הָעוֹשֶׂה בְּשֶׁלּוֹ... הֵם אָמְנָם לֹא הִשְׁמִיעוּ זֹאת מִפִּיהֶם, אֲבָל הַדָּבָר בָּרוּר... גַּם אֲנִי מַרְגִּישָׁה בִּלְבָבִי, שֶׁאֲנִי חַיֶּבֶת לָהֶם... חַיֶּבֶת הַרְבֵּה־הַרְבֵּה; בִּכְלִי אֲנִי חַיֶּבֶת לָהֶם, וְהֵם הוֹלְכִים וּמַשְׁפִּיעִים עָלַי עוֹד רֹב טוֹבָה, עַד שֶׁלֹּא יִשָּׁאֵר מִשֶּׁלִּי מְאוּם לְעַצְמִי! כְּלִי אֶהְיֶה שֶׁיַּכֶּבֶת לָהֶם!... עַל כֵּן אֲנִי שׂוֹנְאָה אוֹתָם וְאֶת כָּל חַסְדֵיהֶם... אַךְ לְעָשְׁקֵנִי הֵם רוֹצִים...

מִשִּׁמְעוֹן וְרִבְקָה עָבְרָה מַחְשַׁבְתָּהּ אֶל מִרְיָם. עָלֶיהָ לֹא חָשְׁבָה הַרְבֵּה. הִיא מָצְאָה, שֶׁנַּעֲרָה זוֹ מִתְרָאָה כְּטוֹבָה, מִתְיַפָּה, מִתְקַשֶּׁטֶת, אֲבָל אֵינָהּ יָפָה כְּלָל.

וּשְׁלֹמֹה? הַנַּעַר הַמְסֻלְסָל וְהַיָּפֶה הַזֶּה הוּא... הוּא רַמַּאי!... הוּא הִבְטִיחַ לָהּ לְהָשִׁיב לָהּ אֶת הוֹרֶיהָ הָרִאשׁוֹנִים, וְלֹא קִיֵּם אֶת דְּבָרָיו...

„אָמְנָם קָשֶׁה הוּא הַדָּבָר מְאֹד: אֵין לוֹ שׁוּם סִמָּן לִמְצֹא וְלָדַעַת גַּם אֶת מְקוֹם מוֹלַדְתִּי. אֲנִי לֹא אָמַרְתִּי לוֹ... וְגַם אֲנִי אֵינִי יוֹדַעַת... לוּ נָסַעְתִּי מֵעִיר לְעִיר, הָיִיתִי מַכִּירָה אֶת עִירִי... אֶת גַּגּוֹתֶיהָ... חַצְרוֹתֶיהָ... אֶת בֵּית הַכְּנֶסֶת שֶׁשָּׁם הָיָה אָבִי..."

הָאָח! הִיא נִזְכְּרָה עַתָּה!... אָבִיהָ הָיָה „חַזָּן".

אֲבָל זֶה אֵינֶנּוּ סִמָּן מֻבְהָק. בְּכָל עִיר יֵשׁ חַזָּן. הִיא אֵינָהּ יוֹדַעַת שֵׁם הָעִיר...

אֲבָל הוּא הֲלֹא הַבְטֵחַ הִבְטִיחַ אוֹתָהּ!

וְיוֹתֵר אֵין לָהּ טַעֲנוֹת עָלָיו?...

כֵּן, יֵשׁ!... הִיא מַרְגִּישָׁה, שֶׁלּוּ גַּם הֵשִׁיב לָהּ אֶת הוֹרֶיהָ, לֹא שָׁכְבָה חֲמָתָהּ עָלָיו. אֲבָל עַל מַה זֶּה? מַה הִיא הָרָעָה אֲשֶׁר עָשָׂה לָהּ? זֶה לֹא בָרוּר לָהּ עוֹד...

וְהִיא חֲפֵצָה לְהִשְׁתַּקֵּעַ יוֹתֵר בְּמַחֲשָׁבָה זוֹ וּלְבָרֵר לְעַצְמָהּ אֶת רִגְשׁוֹתֶיהָ — פִּתְאֹם הִיא מַקְשִׁיבָה אֵיזֶה זַעֲזוּעַ קַל בָּאֲוִיר... דּוֹמֶה לִקְפִיצָה קַלָּה שֶׁל אֵיזוֹ חַיָּה קְטַנָּה... הֶמְיָה קַלָּה וְלֹא זָרָה לָהּ... מַה זֹּאת?

מֵחֲדַר הַמִּטּוֹת מַגִּיעַ לְאָזְנֶיהָ קוֹל לַחַשׁ קַל... הַקּוֹל — צָרוּד וּמוּזָר!... הַאֻמְנָם בַּחֲלוֹמוֹת יְדַבְּרוּ שָׁם?...

הִיא נִבְהֲלָה מְאֹד!... פִּתְאֹם חָשָׁה נְגִיעָה חַמָּה וְלַחָה עַל צַוָּארָהּ... דּוֹמֶה לִלְקִיקַת כֶּלֶב... וַתִּתְחַלְחַל. וּכְרֶגַע מִשְׁשָׁה יָדָהּ בְּדָבָר שָׂעִיר... רַךְ... נָחֵם...

— יַחְפּוּר?!

הִיא לֹא טָעֲתָה. הִיא הִכִּירָה אֹתוֹ בְּמִשּׁוּשׁוֹ, בִּלְקִיקָתוֹ, בְּהֶמְיָתוֹ.

וּפִתְאֹם הוּאֲרוּ שְׁנֵי הַחֲדָרִים חֲדַר הַמִּטּוֹת וַחֲדַר שְׁלֹמֹה — בְּאוֹר כֵּהֶה.

הִיא יָרְדָה מֵעַל מִטָּתָהּ, וַתִּקְרַב אֶל חַלּוֹן חֲדַר שְׁלֹמֹה וַתָּרֶם אֶת הַוִּילוֹן...

„פֶּשֶׁרְבָּר!!" — כִּמְעַט שֶׁקָּרְאָה בְקוֹל.

הוּא מַדְלִיק גַּפְרוּרִים וּמְחַפֵּשׂ לְאוֹרָם בַּמִּטָּה שֶׁיָּשַׁן בָּהּ שְׁלֹמֹה... פּוֹנֶה מִמֶּנּוּ בְּשָׁאט נֶפֶשׁ... וּמַדְלִיק עוֹד גַּפְרוּר אֶחָד וּמְחַפֵּשׂ בְּיֶתֶר פִּנּוֹת הַחֶדֶר... מִן חֲדַר הַמִּטּוֹת הִגִּיעוּ עוֹד הַפַּעַם קוֹלוֹת,—קְצָת יוֹתֵר בְּרוּרִים... דּוֹמִים לְתַחֲנוּנִים מִתּוֹךְ אֹנֶס...

הִיא הֵבִינָה כְּרֶגַע אֶת כָּל אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה פֹּה: הָאֹהֶל בָּא לְהִתְנַקֵּם מִבֵּית אַקֶּרְמַן, וּמַחְשְׁבוֹתֶיהָ עָבְרוּ בְּמֹחָהּ כִּמְעוּף בָּרָק: לַהֲשִׁיבֵנִי אֶל הָאֹהֶל עַל כָּרְחִי לֹא יוּכְלוּ; הֵן עֵרָה אָנִי, יְכוֹלָה אֲנִי לִקְפֹּץ בְּעַד הַחַלּוֹן הַפָּתוּחַ, לְהִסְתַּתֵּר בֵּין הָעֵצִים, אוֹ לְהָרִים קוֹל צְעָקָה... הַדָּבָר אֵפוֹא אֵינוֹ נוֹגֵעַ לִי כָּל כָּךְ. אֶת אַבָּא וְאִמָּא יַהַרְגוּ וְאַחַר יָבֹזּוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר יִמְצָאוּ.

וְעַל לִבָּהּ עָלָה רַעְיוֹן: אִם תָּרִים עַתָּה קוֹל צְעָקָה תַּצִּיל אֶת הָאֲנָשִׁים מִמִּיתָה אַכְזָרִי, וּתְשַׁלֵּם לָהֶם רֶגַע אֶחָד עַל כָּל חַסְדֵיהֶם עִמָּהּ וְאַהֲבָתָם לָהּ.

וּכְרֶגַע הֵרִימָה קוֹל צְעָקָה, הֵרִימָה סַפְסָל אֶחָד קָטֹן, וַתַּךְ בּוֹ עַל חַלּוֹן חֲדַר הַמִּטּוֹת, וַתָּקֶם רַעַשׁ בְּכָל אֲשֶׁר יָכְלָה. הַצּוֹעֲנִים נִבְהֲלוּ וַיָּנוּסוּ.

הַשְּׁכֵנִים וְשׁוֹמְרֵי הַלֵּילוֹת בָּאוּ נִבְהָלִים אֶל בֵּית אַקֶּרְמַן, וְהִנֵּה לְעֵינֵיהֶם מַחֲזֶה מַחֲרִיד לֵב: שִׁמְעוֹן וְרִבְקָה כְּפוּתִים בִּידֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם, וְחֶבֶל עָנוּב מִשְּׁנֵי קְצוֹתָיו הוּשַׂם עַל צַוְּארֵי שְׁנֵיהֶם עַד אֲשֶׁר אִם יָנוּעַ הָאֶחָד מִמְּקוֹמוֹ, יֵחָנֵק הַשֵּׁנִי; בְּפִי אִישׁ־אִישׁ מֵהֶם שׂוּמָה מִטְפַּחַת, לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא יִשָּׁמַע קוֹלָם אִם יִצְעָקוּ, וּבְקשִׁי גָּדוֹל שָׁאֲפוּ הָאֻמְלָלִים רוּחַ.

כָּל הָאֲרוֹנוֹת וְהָאַרְגָּזִים הָיוּ פְתוּחִים וְרֵיקִים; צְרוֹרוֹת רַבִּים שֶׁל מַלְבּוּשִׁים וּכְלֵי כֶסֶף וְזָהָב הָיוּ מֻנָּחִים צְבוּרִים, אַךְ לֹא הִסְפִּיקוּ הַצּוֹעֲנִים לָקַחַת מְאוּם.

בָּתְיָה רָאֲתָה וְנוֹכְחָה, כִּי טָעֲתָה בְחֶשְׁבּוֹנָהּ. הַצּוֹעֲנִים לֹא בָאוּ כְּלָל בִּשְׁבִילָהּ. הֵם גַּם לֹא שָׁאֲלוּ מֵאֵת הַכְּפוּתִים אַיֵּה מְקוֹם מִשְׁכָּבָהּ; וְיָכוֹל הֱיוֹת, שֶׁאִלּוּ מְצָאוּהָ בָרִאשׁוֹנָה, הָיוּ הוֹרְגִים אוֹתָהּ. הֵמָּה בָאוּ רַק לִגְנֹב, לִרְצֹחַ וְלִשְׁלֹל שָׁלָל. הָרַעְיוֹן הַזֶּה הֶעֱצִיבָהּ מְאֹד. בַּת הָאֹהֶל מָצְאָה אֶת עַצְמָהּ עֲלוּבָה וְנִפְגָּעָה.

הוֹדוֹת לַחֲרִיצוּת הַשּׁוֹטְרִים, נִתְפְּשׂוּ הַצּוֹעֲנִים לְאוֹר בֹּקֶר, וְהוּשְׁבוּ הָעִירָה וְהוּשְׂמוּ בַּמַּאֲסָר.

לְמָחֳרַת הַיּוֹם הִתְאַסְּפוּ רַבִּים מִסַּקְרָנֵי[1] הָעִיר לְהַבִּיט בְּמַחֲזֶה יָפֶה: בְּדִיקַת הַצּוֹעֲנִים וְהִמָּסְרָם לַמִּשְׁפָּט כְּמִתְנַקְּשִׁים בְּנַפְשׁוֹת אָדָם. אַךְ תִּקְוַת הַסַּקְרָנִים נִכְזָבָה.

מֵחֲפָצֵי אַקֶּרְמַן לֹא נִמְצָא אֶצְלָם דָּבָר; וְאֻמְנָם לֹא לָקְחוּ עִמָּם מְאוּם, כִּי לֹא הִסְפִּיקָה לָהֶם הַשָּׁעָה. שִׁמְעוֹן וְרִבְקָה לֹא יָכְלוּ לְהַגִּיד בְּבֵרוּר, שֶׁהֵם הֵמָּה הַצּוֹעֲנִים אֲשֶׁר הָיוּ בְּבֵיתָם בַּלַּיְלָה, יַעַן כִּי שְׁנֵיהֶם נֵעֹרוּ מִתּוֹךְ שֵׁנָה; וּבִהְיוֹתָם כְּפוּתִים יַחַד בְּחֶבֶל עָנוּב עַל צַוָּארָם, לֹא יָכְלוּ לְהַחֲזִיר פְּנֵיהֶם וּלְהַבִּיט אֶל הַשּׁוֹדְדִים; רַק בָּתְיָה יָכְלָה לְהָעִיד עֵדוּת בְּרוּרָה עַל אַשְׁמָתָם.

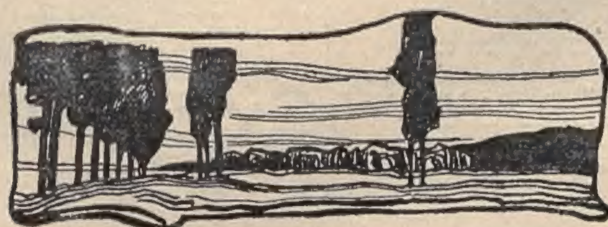
וּבָתְיָה הִסְתַּכְּלָה בִּפְנֵי כָּל אֶחָד מֵהֶם... הִסְתַּכְּלָה בְתִמָּהוֹן... בִּתְנוּעַת כְּתֵפַיִם, וּפָסְקָה וְאָמְרָה: „לֹא! לֹא אֵלֶּה הֵם הַשּׁוֹדְדִים שֶׁהָיוּ בַלַּיְלָה בְּבֵיתֵנוּ!"

הַצּוֹעֲנִים הוּצְאוּ לַחָפְשִׁי.

(הֶמְשֵׁךְ יָבֹא.)

יְהוּדָה שְׁטֵיְנְבֶּרְג.

[1] סַקְרָן — רוֹצֶה לִרְאוֹת וְלָדַעַת הַכֹּל.

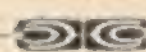

בֵּין אוֹכְלֵי אָדָם.

(סִפּוּר).

מֵאֵת

ג'רְג' מוֹרֶבֶר.

I.

אָבִי הָיָה אֶחָד מִגְּדוֹלֵי הָעֲשִׁירִים בְּפָּרִיז, וְעַל כֵּן הָיוּ כָּל יְמֵי נְעוּרַי יָמִים טוֹבִים וּנְעִימִים. אָבִי וְאִמִּי אֲהֵבוּנִי בְּכָל לִבָּם וְנַפְשָׁם, וְכָל אֲשֶׁר שְׁאַלְתִּי מֵהֶם לֹא מָנְעוּ מִמֶּנִּי. לְמוֹדַי לֹא דָרְשׁוּ מִמֶּנִּי הַרְבֵּה עָמָל וַעֲבוֹדָה, כִּי חֲנָנִי אֱלֹהִים בְּכִשְׁרוֹנוֹת טוֹבִים, וּמוֹרַי גַם הֵם לֹא הִכְבִּידוּ אֶת עֻלָּם עַל בֶּן הַזְּקוּנִים שֶׁל הוֹרַי הַטּוֹבִים. כָּכָה הִתְעַנַּגְתִּי כָּל הַיָּמִים עַל אַהֲבַת הוֹרַי הַיְקָרִים עַד מְלֹאת לִי עֶשְׂרִים שָׁנָה. אָז אָמַר לִי אָבִי הַטּוֹב:

— רַב לְךָ, בְּנִי הָאָהוּב, לָשֶׁבֶת בֵּית הוֹרֶיךָ כְּנַעַר קָטָן, וְאַתָּה כְּבָר גָּדַלְתָּ וְהָיִיתָ לְאִישׁ.

— וּמָה אֶעֱשֶׂה אֵפוֹא, אַבָּא טוֹב? הֲתוֹאִיל לְצַוּוֹת לִי לִנְסוֹעַ לַאֲרָצוֹת שׁוֹנוֹת?

— כֵּן, בְּנִי הַטּוֹב, — עָנָה אַבָּא. — כְּבָר הִגִּיעָה הָעֵת כִּי תִקְנֶה לְךָ דַּעַת הַתֵּבֵל וּמְלוֹאָהּ. אֲבָל רְאֵה נָא רְאֵה, מַה מַּבְרִיקוֹת עֵינֵי הַשּׁוֹבָב הַזֶּה!

— הֶאָח, אַבָּא! — קָרָאתִי כַּעֲלִיצוּת נַפְשִׁי. — מָה רַב טוּבְךָ עָלַי, וּמָה אָשִׁיב לְךָ עַל כָּל תַּגְמוּלֶיךָ עָלָי! הוֹ, הֲלֹא זֶה חֶפְצִי הָאַדִּיר לַעֲבֹר אֲרָצוֹת וְיַמִּים רְחוֹקִים, וְלִרְאוֹת עַמִּים רַבִּים וְשׁוֹנִים, לִלְמֹד לָדַעַת אֶת דַּרְכֵי חַיֵּיהֶם וְכָל הֲלִיכוֹתֵיהֶם. הֶאָח! מְאֻשָּׁר אֲנִי, אַבָּא!

— יָדַעְתִּי גַם יָדַעְתִּי, בְּנִי, — אָמַר אַבָּא בְּשִׂמְחָה, — כִּי תִשְׂמַח עַל הַדָּבָר הַזֶּה. וְעַל כֵּן קִדַּמְתִּי לְהַבִּיעַ לְךָ, בְּנִי, אֶת רְצוֹנִי זֶה, שֶׁהוּא גַּם רְצוֹנְךָ.

כַּעֲבֹר שְׁמוֹנָה יָמִים לִוַּנִי אַבָּא עַד עִיר הַחוֹף מַרְסֵיל וַיִּתֶּן לִי דֵּי כֶסֶף לְהוֹצָאוֹת הַדֶּרֶךְ וְגַם הַמְּחָאוֹת [1] נָתַן לִי לְכָל בָּתֵּי הָאוֹצָר בֶּעָרִים הַגְּדוֹלוֹת, אֲשֶׁר עַל פְּנֵי כָל כַּדּוּר הָאָרֶץ, וַיְבָרְכֵנִי, כִּי אַצְלִיחַ בִּדְרָכַי וְאָשׁוּב בְּשָׁלוֹם הַבַּיְתָה.

[1] מִכְתָּבִים לְקַבֵּל עַל פִּיהֶם כָּסֶף.

יָרַדְתִּי בָּאֳנִיַּת קִטּוֹר הַהוֹלֶכֶת לַאֲלֶכְּסַנְדְּרִיָּה שֶׁל מִצְרָיִם.

— סַע לְשָׁלוֹם, בְּנִי הָאָהוּב, — קָרָא אַבָּא אֵלַי מֵרָחוֹק— וּכְתֹב לָנוּ לְעִתִּים קְרוֹבוֹת!

וָאֶסַּע.

שְׁתֵּי שָׁנִים רְצוּפוֹת נָסַעְתִּי. עָבַרְתִּי אֲרָצוֹת שׁוֹנוֹת וְיַמִּים רְחוֹקִים וְסָבַבְתִּי אֶת כָּל כַּדּוּר הָאָרֶץ. תַּרְתִּי אֶת מִצְרַיִם, אַסְיָה הַקְּטַנָּה, הֹדּוּ, חֶפֶי אֶרֶץ סִין, יַפּוֹנְיָה, אוֹסְטְרַלְיָה. הִתְמַהְמַהְתִּי בַּמְּקוֹמוֹת, אֲשֶׁר טוֹבוּ בְּעֵינַי לָשֶׁבֶת שָׁם, וּמִהַרְתִּי לַעֲזֹב אֶת הַמְּקוֹמוֹת אֲשֶׁר לֹא נָעַם לִי לָשֶׁבֶת בָּם. רָשַׁמְתִּי בְּסֵפֶר זִכְרוֹנוֹתַי אֶת רִשְׁמֵי הַדֶּרֶךְ, וּבְכָל מִכְתָּבַי הִלַּלְתִּי אֶת אָבִי הַטּוֹב עַל עֲצָתוֹ הַנִּפְלָאָה.

II.

בְּאַחַד הַיָּמִים יָרַדְתִּי בָּאֳנִיָּה הַהוֹלֶכֶת מֵעִיר מֶלְבּוּרְן אֲשֶׁר בְּאוֹסְטְרַלְיָה לְסַן־פְרַנְצִיסְקָה. וַיְהִי הַלַּיְלָה בְּעָבְרֵנוּ בֵּין אִיֵּי מַרְקִיזָה נִדְחֲפָה אֳנִיָּתֵנוּ בְּכֹחַ גָּדוֹל עַל צוּק סֶלַע אֶחָד, וּבְמֶשֶׁךְ רְגָעִים אֲחָדִים יָרְדָה מְצוּלָה הִיא וְכָל אֲשֶׁר בָּהּ.

בְּרֶגַע הָאָסוֹן הַנּוֹרָא הַזֶּה עָמַדְתִּי עַל מִכְסֵה הָאֳנִיָּה לְיַד רַב הַחוֹבֵל וְהַפָּקִיד הַמַּשְׁגִּיחַ. קַדַּחַת קַלָּה אֲחָזַתְנִי בַּלַּיְלָה הַהוּא וְלֹא יָכֹלְתִּי לִישֹׁן בְּתָאִי הַקָּטָן. עַל כֵּן קַמְתִּי מִמִּשְׁכָּבִי וְעָלִיתִי לְהִתְעַנֵּג עַל רוּחַ הַלָּיְלָה.

הַמִּקְרֶה הַזֶּה הִצִּיל אֶת חַיַּי. — בְּקוֹל אֲנָחָה מָרָה וַאֲיֻמָּה יָרְדָה הָאֳנִיָּה בִּמְצוּלוֹת הַיָּם, וַאֲנִי הִתְנַפַּלְתִּי אֶל סִירָה אַחַת קְטַנָּה, שֶׁהָיְתָה תְלוּיָה בְּתַחְתִּית הָאֳנִיָּה וָאֶאֱחֹזְתִּי בָהּ בְּכָל כֹּחוֹתָי.

לוּ הָיְתָה הַסִּירָה קְשׁוּרָה בְחָזְקָה אֶל הָאֳנִיָּה הַגְּדוֹלָה, כִּי עַתָּה אָבַדְתִּי עִם סִירָתִי יָחַד. אַךְ לְאָשְׁרִי הִצְלַחְתִּי לְהַתִּיר אֶת הַחֶבֶל אֲשֶׁר חִבֵּר אוֹתָהּ אֶל הָאֳנִיָּה וָאֶפֹּל אֲנִי עִם הַסִּירָה הַיַּמָּה.

הַגַּלִּים הַזּוֹעֲפִים טִלְטְלוּנִי אָנֶה וָאָנָה וַיִּסְחָפוּנִי בִּזְרָם קִצְפָּם. פַּעַם בְּפַעַם הִתְרוֹמֵם עָלַי גַּל מַיִם גָּדוֹל וַיְכַסֵּנִי וַיַּטְבִּיעֵנִי בְּמַעֲמַקִּים... אַךְ כְּרֶגַע שַׁבְתִּי וָאַעַל עַל פְּנֵי הַמַּיִם וָאָשׁוּב לִרְאוֹת אֶת שְׁמֵי אוֹסְטְרַלְיָה הַבְּהִירִים. אֲנִי שָׂחִיתִי בְּרַגְלַי וְיָדַי אוֹחֲזוֹת בְּכָל מַאֲמַצֵּי כֹּחִי בַּסִּירָה הַקְּטַנָּה הַצָּפָה עַל יְדֵי וְשׁוּלֶיהָ לְמָעְלָה. הַסְּפִינָה הַגְּדוֹלָה, אֲשֶׁר רָחֲפָה עַל רֹאשִׁי, הִגְדִּילָה אֶת כֹּחִי מִשְׁנֶה. הִתְאַמַּצְתִּי וְהָפַכְתִּי אֶת הַסִּירָה, גַּם הֲרִיקוֹתִי מִמֶּנָּה כִּמְעַט אֶת מַחֲצִית הַמַּיִם אֲשֶׁר בָּאוּ בָהּ וָאֶתְנַפֵּל לְתוֹכָהּ. מָשׁוֹט קָטָן הָיָה קָשׁוּר בָּהּ תַּחַת הַסַּפְסָל וָאֶקָּחֵהוּ בְּיָדִי. בִּשְׁאֵרִית כֹּחוֹתַי הֲרִיקוֹתִי מִן הַסִּירָה גַּם אֶת כָּל יֶתֶר הַמַּיִם אֲשֶׁר הָיוּ בָהּ. הַיָּם שָׁקַט וַאֲנִי נָפַלְתִּי עַל שׁוּלֵי הַסִּירָה בְּלִי כֹחַ וָאֵרָדֵם.

כַּאֲשֶׁר הֲקִיצוֹתִי, כְּבָר הֵאִיר הַבֹּקֶר, וְיַבָּשָׁה נִרְאֲתָה לְעֵינַי מֵרָחוֹק; וּלְשִׂמְחָתִי רָאִיתִי, כִּי זֶרֶם הַמַּיִם וְרוּחַ צְפוֹנִית-מַעֲרָבִית יִשָּׂאוּנִי אֵלֶיהָ כְּמַהֵר הֵץ. אָז הוֹסַפְתִּי לְהָחִישׁ עוֹד יוֹתֵר אֶת נְסִיעָתִי זוּ בַּמָּשׁוֹט אֲשֶׁר בְּיָדִי, וְאַחֲרֵי עֲבֹר כִּשְׁלֹשׁ שָׁעוֹת עָמְדָה סִירָתִי לְחוֹף אִי קָטָן, אֲשֶׁר, כְּפִי שֶׁנּוֹדַע לִי אַחַר כֵּן, נִקְרָא בְּשֵׁם פּוֹמַטּוּ-הִיבָה, אֶחָד מִקְּבֻצַת הָאִיִּים (אַרְכִיפֶּלָג) הַנִּקְרָא בְּשֵׁם „טוּמוֹטוּ".

III.

אוּלָם אַךְ עָלִיתִי אֶל הַחוֹף וְהֶעֱלֵיתִי עָלָיו גַּם אֶת סִירָתִי, הִתְנַפֵּל עָלַי חֶבֶר פְּרָאִים, כַּחֲמִשִּׁים אִישׁ בְּמִסְפָּר, אֲשֶׁר הִסְתַּתְּרוּ בֵּינוֹת לַסְּלָעִים הַגְּבֹהִים הַמִּתְנַשְּׂאִים עַל הַחוֹף וַיַּשְׁלִיכוּנִי לָאָרֶץ. לַעֲמֹד עַל נַפְשִׁי וּלְהִלָּחֵם בִּגְדוּד הַפְּרָאִים לֹא יָכֹל גַּם לַעֲלוֹת עַל לְבָבִי; כִּי מִי מְשֻׁגָּע יֹאמַר לְהִלָּחֵם לְבַדּוֹ נֶגֶד חֲמִשִּׁים פְּרָאִים? וְעַל כֵּן נְתַתִּים לַעֲשׂוֹת בִּי כִּרְצוֹנָם; וּבְכֵן סְחָבוּנִי אַחֲרֵיהֶם אֶל לֵב הָאִי.

אַחֲרֵי מַהֲלַךְ שָׁעָה הֱבִיאוּנִי שׁוֹבַי לִכְפַר מוֹשָׁבָם, שֶׁהָיָה בָנוּי כֻּלּוֹ סֻכּוֹת קְטַנּוֹת. יוֹשְׁבֵי הַכְּפָר, הַגְּבָרִים וְהַנָּשִׁים, הָיוּ לְבוּשִׁים רַק מִמָּתְנֵיהֶם וּלְמַטָּה, וּמִמָּתְנֵיהֶם וּלְמַעְלָה הָיוּ עֲרוּמִים כֻּלָּם; וּבְשָׂרָם הָיָה מְכֻסֶּה בִּכְתֹבֶת-קַעֲקַע, כְּמִנְהַג הַפְּרָאִים לְקַשֵּׁט אֶת בְּשָׂרָם בִּצְבָעִים שׁוֹנִים. כַּאֲשֶׁר רָאוּנִי יוֹשְׁבֵי הַכְּפָר הֵרִימוּ כֻלָּם קוֹל תְּרוּעָה וַיִּרְקְדוּ רְקִידוֹת מְשֻׁנּוֹת מְאֹד.

אָז הֱבִיאוּנִי לִפְנֵי אִישׁ אֶחָד, אֲשֶׁר הָיָה, כְּנִרְאֶה, רֹאשׁ הַשֵּׁבֶט. הַפֶּרֶא הַזֶּה פָּנָה אֵלַי וַיְדַבֵּר בְּמִבְטָא בָרוּר, כְּנִרְאֶה בִּשְׂפַת פּוֹלִינֶזִית צַחָה. אַךְ מִכָּל דְּבָרָיו לֹא הֲבִינוֹתִי, לְדַאֲבוֹנִי, אַף מִלָּה אַחַת. אֲנִי הִתְאַמַּצְתִּי לַהֲבִינֵהוּ בִּרְמִיזוֹת, כִּי רָעֵב וְצָמֵא אָנִי, וְהוּא הֵנִיעַ בְּרֹאשׁוֹ לְאוֹת, כִּי הוּא מֵבִין אֶת חֶפְצִי. אָז קָם מֵעַל הַכִּסֵּא אֲשֶׁר יָשַׁב עָלָיו וַיִּגַּשׁ אֵלַי וַיְמַשֵּׁשׁ אֶת כָּל אֵבָרַי לִרְאוֹת אִם בָּרִיא וְשָׁמֵן אָנִי.

הַדְּאוֹג דָּאַג כָּכָה לִבְרִיאוּתִי, אוֹ אוּלַי מָצָא בִי חֵפֶץ אַחֵר?

כַּאֲשֶׁר נוֹכַחְתִּי וְרָאִיתִי מַהֵר הִצְטַיְּנוּ הַפְּרָאִים יוֹשְׁבֵי פּוֹמַטּוּ-הִיבָה בְּאַהֲבַת אָדָם נִפְרָזָה. אֵלֶּה הָיוּ פָּשׁוּט אוֹכְלֵי אָדָם, וְהַשְּׁלִיחִים[1], הָאַנְגְּלִים, אֲשֶׁר בָּאוּ אֲלֵיהֶם לְהוֹרוֹתָם תּוֹרַת

[1] אֵלֶּה הַמְּפִיצִים בֵּין הַפְּרָאִים אֶת הָאֱמוּנָה בְּאֵל אֶחָד.

„וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ", רָאוּ מַהֵר, כִּי מְבִינִים הֵם אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּאת עַל פִּי דַרְכָּם, כִּי קָמוּ עֲלֵיהֶם כְּרֶגַע וַיַּהַרְגוּם וַיֹּאכְלוּ אֶת בְּשָׂרָם בְּתַאֲוָה רַבָּה.

כַּאֲשֶׁר מִשֵּׁשׁ נְשִׂיא הַשֵּׁבֶט אֶת מָתְנַי, נִרְאָה לַעַג כִּזוּז עַל פָּנָיו הַמְּכֹעָרִים; נִכָּר הָיָה, כִּי לֹא הָיִיתִי דֵי שָׁמֵן בְּעֵדוֹ.

אַחֲרֵי מוֹעֵצָה קְצָרָה שֶׁנּוֹעַץ הַנָּשִׂיא עִם שׁוֹבַי, נָתַן אוֹת לְהוֹבִילֵנִי... אָנָה? לְבֵית הַמִּטְבָּחַיִם, אוֹ לְבֵית-הַפִּטּוּם לְפַטְּמֵנִי בוֹ עַד אֲשֶׁר אַשְׁמִן?... וַאֲנִי נַפְשִׁי דָאֲבָה עָלַי עַל אֲשֶׁר לֹא יָרַדְתִּי בַּמְּצוּלָה יַחַד עִם הָאֳנִיָּה וַאֲנָשֶׁיהָ; כִּי הֲלֹא טוֹב טוֹב לִטְבֹּעַ בַּיָּם מִהְיוֹת לְמַאֲכָל לְפַרְאֵי אָדָם אֵלֶּה.

אָז הוֹלִיכוּנִי שׁוֹבַי דֶּרֶךְ הַכְּפָר וְהַנָּשִׂיא הָלַךְ בְּרֹאשָׁם עַד בּוֹאָם אֶל סֻכָּה אַחַת, שֶׁהָיְתָה גְדוֹלָה וּגְבוֹהָה מִכָּל יֶתֶר הַסֻּכּוֹת אֲשֶׁר בַּכְּפָר, וַאֲשֶׁר הָיְתָה בְּנוּיָה מֵעֵץ יָקָר מְאֹד. אָנֹכִי שִׁעַרְתִּי, כִּי זֶה הוּא בֵּית אֱלֹהֵיהֶם, וְאָמְנָם לֹא שָׁגִיתִי. כִּי אַךְ בָּאתִי אֶל הַסֻּכָּה הַכֵּהָה מְאֹד פְּנִימָה, רָאִיתִי וְהִנֵּה הִיא מְלֵאָה פְּסִילֵי עֵץ רַבִּים וְשׁוֹנִים, וּלְכָל פֶּסֶל רֹאשׁ גָּדוֹל וּבֶטֶן עָבָה וּנְפוּחָה מְאֹד. הַפְּרָאִים דְּחָפוּנִי לָלֶכֶת לִפְנֵיהֶם וְהֵם הָלְכוּ מֵאַחֲרַי כַּחֲצִי עִגּוּל.

כַּאֲשֶׁר עָמַדְתִּי עַל סַף בֵּית-הָאֱלֹהִים זֶה, עָמְדוּ כֻלָּם בִּדְמָמָה, כְּאִלּוּ חִכּוּ לִדְבַר-מָה.

אֲבָל לָמָּה?

מִשְׁתּוֹמֵם הִבַּטְתִּי מִימִינִי וּמִשְּׂמֹאלִי וּלְפָנַי; פִּתְאֹם הִכַּרְתִּי בְּאֵיזֶה עֶצֶם הָעוֹמֵד בְּיַרְכְּתֵי הַסֻּכָּה, שֶׁמִּפְּנֵי הָאֹפֶל הַשּׁוֹרֵר בָּהּ לֹא הִכַּרְתִּי בוֹ בָרִאשׁוֹנָה. יָדַי וְרַגְלַי לֹא הָיוּ אֲסוּרוֹת כִּי הַפְּרָאִים לֹא מָצְאוּ לָהֶם לְנָחוּץ לְאָסְרֵנִי, בִּרְאוֹתָם כִּי אֵינִי מִתְנַגֵּד לְחֶפְצָם בִּמְאוּמָה. אָז הֲרִימוֹתִי אֶת פְּעָמַי וָאֶקְרַב מְעַט אֶל הָעֶצֶם הַהוּא, אֲשֶׁר אַךְ בִּשְׁבִילוֹ הֱבִיאוּנִי, כְּנִרְאֶה, הַפְּרָאִים הֲלוֹם. וּמַה מְּאֹד הִשְׁתּוֹמַמְתִּי בִּרְאוֹתִי וְהִנֵּה-בֻבָּה אֶרֶפִּית גְּדוֹלָה, בֻּבָּה יָפָה וְנֶחְמָדָה מְאֹד, לְנֶגֶד עֵינָי. גָּדְלָהּ מֶטֶר וְעֶשְׂרִים סַנְטִימֶטֶר, וְהִיא מְקֻשֶּׁטֶת בְּשִׂמְלַת קְטִיפָה[2] נֶחְמָדָה וְשׁוֹכֶבֶת בְּאַרְגַּז-עֵץ יָפֶה מְאֹד. הַבֻּבָּה שָׁכְבָה בְּעֵינַיִם סְגוּרוֹת וַתְּהִי כְּמֵתָה יָפָה לְבוּשָׁה בְּשִׂמְלָתָהּ הַיּוֹתֵר יְקָרָה וּמְפֹאָרָה. עַל רֹאשָׁהּ הָיְתָה מִגְבַּעַת גְּדוֹלָה עִם נוֹצָה יְקָרָה, כְּכָל חֻקֵּי הַמּוֹדָה בְּפָרִיז בָּעֵת הַהִיא. נְעָלִים כֵּהוֹת מֵעוֹר רַךְ וְדַק עַל רַגְלֶיהָ וּמְנוּלֵי[3] שֶׁוֶדִיָּה עַל כַּפּוֹת יָדֶיהָ. עַל אַחַת הַיָּדַיִם הָיָה תָּלוּי מַפְתֵּחַ, קָשׁוּר בְּגַמּוֹנְיָה שֶׁל מֶשִׁי.

אֵצֶל הַבֻּבָּה הָיָה מֻנָּח מִכְסֵה הָאַרְגָּז וְעַל הַמִּכְסֶה הָיָה כָתוּב כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה:

„הַמַּחְסָן[4] שֶׁל הַנֶּמֶד הָאָדֹם. — פָּרִיז.

„לְמַעַן אֲשֶׁר תִּפְקַח הַבֻּבָּה אֶת עֵינֶיהָ וְתָנִיעַ בִּזְרֹעוֹתֶיהָ
„וְתִקְרָא „אַבָּא" וְ„אִמָּא, דָּרוּשׁ לָקַחַת אֶת הַמַּפְתֵּחַ, לָשִׂים אוֹתוֹ
„בַּחוֹר הַקָּטָן אֲשֶׁר בְּצַד הַבֻּבָּה מִיָּמִין וּלְסוֹבְבוֹ לְצַד יָמִין.
„הַתְּנוּעָה תֶּאֱרַךְ חֲמִשָּׁה רְגָעִים".

[2] קְטִיפָה-סַמֶּט.

[3] מְנוּלִים—נַעֲלֵי-יָד.

[4] מַחְסָן — חֲנוּת גְּדוֹלָה, מַגָּאזִין.

אז ידעתי, כי נצלתי. כן, הבבה הנפלאה הזאת אשר נשלחה, כנראה, באניה לבת אחד העשירים באוסטרליה, אך האניה, אשר נשאה אותה, נשברה גם היא והבבה נפלה עם יתר השלל בידי הפראים האלה — הבבה הנפלאה הזאת תהיה לי לישועה. כברק אור בעבי הענן הבריק במחי את אשר עלי לעשות. כרגע נפלתי אפים ארצה לפני הבבה היפה, כאלו היתה אלילת ארצי. את מצחי הגעתי אל עפר הארץ ונאקות מרות פרצו מגרוני.

דרוש היה לפעל על דמיון הפראים האלה, אשר עמדו כנציבי שיש ולטשו עיניהם לי, לראות את אשר אעשה. אחר קמתי על רגלי ואגש אל הבבה ביראת הכבוד, בכריעות ובהשתחויות רבות לקחתיה מן הארגז והעמדתיה על רגליה. כרגע התחלתי לקרא ברגש איזו תפלה בשפה הרומית ואצבעותי משששו ברעדה את כל גוית הבבה. פניתי אל הפראים והנה כלם מביטים אלי בעינים לטשות ובפיות פעורים.

אז רמזתי בידי אל הנשיא כתנועת־מצוה, וכרגע נפל על פניו ארצה, ואחריו כל הפראים הסרים למשמעתו. ואני הוספתי לקרא את תפלתי ולמשש את גופה עד אשר מצאתי את חור המפתח בין קמטי שמלתה היפה. אז זעקתי זעקה גדולה ומרה, למען לא ישמע קול המפתח בסובבו בחור המכונה.

כרגע התנפלתי על נשיא הפראים, אחזתי בזרעו ורמזתי לו להביט אל המראה הגדול, אשר נגלה לעינינו.

פלאי פלאים! האלילה היפה הניעה לאט את ראשה, פקחה את עיניה הגדולות והכחלות כתכלת השמים, ותנע את זרעותיה החשופות הלבנות כשלג אנה ואנה, אחר פתחה את שפתיה האדמות ותצפצף: אבא! אמא!

הפראים הביטו אל המחזה כמכי בשממון.

כעבר רגעים מספר בטרם מלאו עוד חמשת הדקים לתנועת הבבה, פרשתי את כפי בתפלה ובתחנונים אל האלילה היפה עד אשר הרגיעה. שפתיה ועיניה סגרו, ראשה חדל מהתנועע, וזרעותיה נפלו על צדיה.

נשיא השבט שהיה גם מכשף השבט התנפל לפני וינשק את רגלי, ואני הבטתי אליו בגאון ובמנוחה כאיש היודע את ערכו הרב. ראו הפראים את אשר עשה נשיאם ויתנפלו גם הם לרגלי, וכל אברי גופי רעדו מפחד.

ביום ההוא הייתי ל א י ש ק ד ו ש, אשר כל הנוגע בי אחת דתו למות.

IV

שלש שנים חייתי בקרב הפראים ואהיה מכבד ונורא על כל יושבי האי. צפרים, דגים וכל זמרת הארץ ההיא הובאו כתרומת הקדש למכשף הלבן (כן קראו לי).

מעוני היה בבית־המקדש, אשר שכנה בה הבבה־האלילה, שיושבי האי קראו לה „טי־טמטו־גבה". שתי פעמים בחדש נאספו כל בני השבט אל בית־המקדש לראות את הפלא הגדול ולשמע דברי האלהים היוצאים מפרש מפי האלילה: „אבא", „אמא". ואני לבוש במעיל לבן כשלג מכהן אז לפניה.

גם רעיה מצאתי לי שם, את תילימיפה, בתו של קמה־טופי, נשיא השבט. היא שרתה את „המכשף הלבן" בעמדה על ברכיה ותהי מאשרה מאד בכבוד הגדול להיות לי לרעה בחיים.

אך לעתים קרובות עלה זכר הורי האהובים ורעי הטובים וזכר ארצי הנחמדה על לבבי ואתגעגע עליהם מאד. בימים האלה לא יכלתי להביט אל פני איש ואתבודד במקדש אלילתי זה הזכרון האחד, שהיה לי על האי הזה מארץ מולדתי.

ברב ענג שמעתי מפי הבבה את המלים הקדושות: „אבא" ו„אמא", אשר זכרם היה קדוש ויקר לי, והיא היתה כל נחמתי בחיי בשלש השנים האלה.

לסוף בא יום גאלתי. אנית מלחמה צרפתית, אשר הלכה לתור ארצות ואיים רחוקים, באה ותעמד לפני האי פומטו־היבה. אז עזבתי את האי ואת כהנתי וארד באניה לשוב לארצי ולבית אבותי האהובים.

לפני עזבי את האי מסרתי את הסוד הקדוש של האלילה לנשיא השבט קמה־טופי, ואמלא את ידו לעיני כל בני השבט לכהן תחתי.

ולא ארכו הימים ואני שבתי ראיתי את פני הורי וקרובי ורעי האהובים.

אך גם עתה יש אשר אזכר בדאבון לב את האי, ואת תילימיפה רעיתי הטובה, שביום השני לעזבי את האי בטרם הלכה עוד אנית המלחמה לדרכה, מתה המסכנה על שפת הים מרב צער וגעגועים עלי.

תרגום * * *

חדשות.

יום טיול. — יום ל״ג בעמר הוא יום חג וטיול לאחינו הירושלמים מימים ימימה. ביום הזה יוצאים בני ירושלים כקטן כגדול ומטילים ב„שדה שמעון הצדיק“ אשר מחוץ לעיר. בשנה זו התעוררו טובי צעירי ירושלים ויקימו שם אהל ובו מכרו מיני מתיקה, גזוז (מי־סודה) ומי לימון לאחינו המטילים ואת הרוח הקדישו לטובת אחינו שדודי קישינוב.

יום הסיום בבית ספר עברי. — ביום העשרים ושתים לחדש סיון חגגו בבית הספר לנערות של העלמה אלישבע רבינוביץ, את חגיגת הסיום לתלמידות שגמרו חק למודי איזו מחלקה ועלו לגבהה ממנה. החגיגה החלה בנגינת השיר „הוי, צלצלו במצלתים“, אשר הושר בפי התלמידות בלוית הפסנתר. אחרי כן קראו התלמידות בנעימה שירים עברים, רוסים ופולנים. רשם נעים מאד עשו התלמידות בקראן ברגש את השיר היפה „במרתף“ שנדפס ב„לוח עולם קטן“. נכר היה שהילדות מרגישות ומבינות היטב מה שהן קוראות. וכאשר עמדה הילדה הקטנה בתור הנער החולה ותתאונן באזני אמה על פי תכן השיר:

„הרע אני, אמי, מיתר הילדים?
הרע אני? אמרי לי אם...
לא? מדוע זה יזרח להם אך השמש,
מדוע יתענגו רק הם?“

נכר היה כי מרגישה היא את מרירות נפשו של הילד האמלל המוטל במרתף האפל והצר, ושואף אל אור השמש ואל ריח השדה. כמו כן יפה היתה קריאת השיר „שעון מכה תיק־תיק־תק“ (שנדפס ב„עולם קטן“ גליון ראשון שנה שניה). אך יותר יפה היתה קריאת השיר „בשביל המשיח“ (שנדפס ב„עולם קטן“ שנה ראשונה חוברת מ״ד). נערות קטנות יושבות ומכינות „פרסות ברזל בשביל סוסו של המשיח“, רוקמות „אפוד משי בשביל אדני המשיח“ ו„דגל יהודה בשביל המלך המשיח“. וכששואלת אותן חברתן פעם בפעם: מה הן עושות? הן מתרוממות ועונות בגאון: בשביל אדני המשיח“.

הציונים שהיו שם נתנו לתלמידות כרטיסים מצירים של הוצאת „לבנון“ על השירים העברים אשר שרו וקראו לפניהם.

ככלות החגיגה שרו התלמידות בלוית הפסנתר את שיר „התקוה“.

ראש הר ההר.

נשי מדין בשביה. (ע״פ ציורים עתיקים).

נ ד ב ו ת.

בעד יתומי ההרוגים בקישינוב:

ע"י ליפא לֶרר (ורשה) נאספו מאת: ליפא לֶרר, הלל ויזנפלד—כ"א 25 ק'; אפרים ויזנפלד, זליק ליברמן, פ. פלמבויס, —כ"א 10 ק'; חיים בֶּכר—6 ק'; מנשה ויזנפלד, דוב פּרלו, אלעזר מרגליות, יעקב איזנשליידר, זלמן מיסולוין, דוד ויסבוים, ד. ויזנפלד, משה קרפלוביץ,—כ"א 5 ק'; דוד לֶרר—4 ק'; ס"ה: 1,30 ר'. — מ. מולק (לינקובה)—3 ר'.—שמואל ויהושע פרושנסקי (ורשה) — 2 ר'.—ברוך רוזנצויג (סלוצק)—50 ק'. — אברהם הינדין (טורופץ) — 35 ק'; חיים לויט (שם) — 20 ק'. — בן ציון בוקין וזלמן קים (דולמפול) אספו סך 2,15 ר' מאת: י. טפליצקי, י. ברמר, א. שצדרוביצקי, ד. כהן—כ"א 20 ק'; ב. בוקין, ז. קים, מ. בוקין, מ. צרננקו — כ"א 15 ק': א. ארמן, י. קוקוי, נ. מקרביץ, ש. לוינסקי, ס. קנבסקי, מ. רדומילסקי — 10 ק'; ר. גולדשטין — 5 ק'; ש. יוולבסקי—4 ק'; גלקין וברזינל — כ"א 3 ק'; זלמן מנבו — 15 ק' למשלוח הכסף. — אפרים הורטובו (פסטוב) — 1 ר'. — אברהם בראואר ואליהו ליפשיץ (ביסגולה) אספו 1 ר'. — רחל נובוסלצקי (קורמן) אספה 1,40 ר'. אגדת „צעירי ציון" בוישטינק שולחת 1,35 ק' (אחרי נכיון דפורטו) שאספה מאת חבריה: יצחק כהן, מרדכי נויבינר — כ"א 20 ק'; רשה שטרנפלד — 15 ק'; יעקב רבינזון, צבי רבינזון, ראובן לינדה, חיים רבינשטין, ח. ז. שילר, יצחק אוסיניק, דבורה ברקובסקי, שושנה וילקובישקי — כ"א 10 ק'; שמחה מס, פסח פרלשטין, רבקה לינדה — כ"א 5 ק'. — תלמידי החדר „יודוביץ" (בירמטשה) שולחים 4,20 ר' אשר אסף הנער מאיר ברגר מאת: מאיר ברגר — 25 ק'; מנשה גרצינזון, יצחק ברודסקי, עטיל מריטנברויט, שלמה ברגר, דוד קרל—כ"א 15 ק'; בן ציון ספיטשינצקי — 20 ק'; מבית הספר „שוירצמן" — 60 ק': שמואל פינקל—12 ק'; רפאל מרגרמן—13 ק'; יוסף יורקוביץ — 12 ק'; ונויל פישמן—11 ק'; אברהם יעקב גולדמן, לוי רטף, דוב רויכמן, גרשון ספיטשינצקי—כ"א 10 ק'; עוד מאנשים אחרים 1,50 ר'.—מיכאל מקרובסקי (כפר אלכסנדרובקה)—75 ק'; ברוך שרמן ודוד צייזיק (זינקוב) אספו סך 3,30 ר' (אחרי נכיון המשלוח 3,09 ר') מאת: דוד צייזיק — 50 ק'; אליהו טשרנוס, סנדר צייזיק—כ"א 20 ק'; ברוך שרמן, איזיק בלינדר, אהרן פקר, בני פוסטילניק, אברהם צייזיק—כ"א 15 ק'; יוסף פיקמן, יהודה ליב צלניקה, משה הסטשה, שלמה אוסטרובסקי, בני קושליר, חיים קרסני, חיים דיובּרד, יונה רווינסקי, שינדל ואסתר בוטשמן—כ"א 10 ק'; יעקב זילברמן, נחום דולנטש, אברהם ידרה, חיים ברוך נרוכה, דוד גרינברג, יצחק קשניר, צבי וקסלר, דוב שירץ, מאיר רבמן, יהושע צבי הוכלנד, פנחס גלומן, בן ציון טשרניחובסקי, יוסף בוסטילניק, רבקה ריובּרד, שבע קיסילנקי—כ"א 5 ק'.—יונה שקלר, ישראל הרץ ודוד שפק (הושצה) אספו סך 5,23 ר': על חתונת חיה עם בן נילה אשר גולדמן במקום רקידת רשטקי (?) — 38 ק'; עטיל הרץ ישראל הרץ, ריזל שקלר, זינה שקלר,—כ"א 20 ק'; הרבנית שפיר, לאה נליצקי, דוד וינשטין, בצלאל מלר, פישיל שקלר, דוד שפס — כ"א 15 ק'; מורם מר י. ט. פלון, עדה וינשטין, דינה קצב, מלכה שקלר, נטע קרמר, צפורה בת ציון, איזיק ויסברג, חסיה הורויץ, מתתיהו זמל, מרישה שוסטער, בלומה מורמלשטין, לבה סמולה, גיטל וינשטין, דבושה בלנק, גיטל קרוצק, מרים בת ציון, רוזה פינקלשטין, עמנואל שקלור, דבורה ציטרון, — כ"א 10 ק'; משה שטירנברג, שינצה וסרמן, שינצה פלון, פינה ציטרון, ינטה צרלק, חסיה מוטשניק, רחל קלינמן, רחצה רויזמן, שרה ביילה רויזמן, רחל קרפ, דינה זילברברג, טובה זפרן, פינה בת ציון, דבורה משלבוים, שרה קרשטיין, מרים פינקלשטין, גולדה רוזנברג, יוסף פינקלשטין, שרה שפר, דבורה שפק, גרשון שקלר, שמעון גריל, איסר גריל, דוד שטירינברג—כ"א 5 ק'. — יוסף חיים לפין ורעו קובינסקי (ינקובה) אספו מילדי עירם סך 5,36 ר' ונשלחו אלינו ע"י מורם בורצ'ב (אחרי נכיון הוצאת המשלוח) סך 5,15 ר'. ואלה שמות המנדבים: ילנטה יונזון ושמחה בס—כ"א 1 ר'; רחל יפה—25 ק'; רחל קירשבוים — 20 ק'; משה ברזובסקי—18 ק'; יוסף לפין — 15 ק'; בריינה בוביור, רחל בוביור, חנה יורובסקי, בר סטירס, יצחק טאובר, אבא ליטוינוב, משה ליפשיץ — כ"א 10 ק'; אברהם יצחק חנין—7 ק'; אהרן קובלנוב — 6 ק'; יוסף חיים לפין, חיים לסקוב, זלמן קובינסקי, לאה ניזין, זרח פרומן, מוסיה גרשוני, רפאל זילברמן, דוב סינלניקוב, שמואל טרוצקי, אברהם מילקובסקי, ליבא יורובסקי, חנן מילוסלבסקי, ניסן אורלוב, משה אורלוב, פרידה ברהילובסקי, חנה טשילוק, זלמן סחנוביץ, ישעיה פירשטין, שמואל צירולסקי, צבי צירולסקי, שמואל פטירס, אסתר גרינבלט, יצחק לסקוב, מחלה לסקוב, רחל קרונלינסקי, אסתר קובינסקי, ברל פיק, שמואל טרסקוב, שתי אחיות ניטלר ושלשה בני ויסברג, הילד קנצברג וחיים זהט ביחד—כ"א 5 ק'.—

בעד תלמידי ביה"ס ביפו: אפרים סודרסקי — 50 ק'. —

בעד יתומי הסופר ברודס: מיכאל מקסובסקי (אלכסנדרובקה) — 25 ק'. —

המו"ל: הוצאת „תושיה" בורשה.
העורכים: א. ל. בן־אביגדור וש. ל. גרדון.
כתבת ה„עולם הקטן":
КНИГОИЗДАТЕЛЬСТВО „ТУШІЯ", ВАРШАВА.
Verlag „TUSCHIJAH", Warschau.

ביבליותיקה לבני הנעורים (הוצאת „תושיה"):

I לילדים:

1) קובץ שיחות קטן (שיחה) מאת ר. נוסטפסון, תר' נ. פינס. 2) ידידי המלך עמינדב (שיחה) — הנ"ל, תר' הנ"ל. 3) הרועה ובת המלך (אגדה) — הנ"ל, תר' י. ב. לבנר. 4) א] המלך אשר שנתו נגזלה, ב] פרחי ששון (אגדות) — הנ"ל, תר' הנ"ל. 5) ארבעים שודדים (אגדה ערבית) — תר' מ. סילמן. 6) שלשה אחים (שיחה) — ר. נוסטפסון, תר' נ. פינס. 7) רחוב הזהב (אגדה עברית) — ל. ויזל, תר' י. ב. לבנר. 8—10) א] עשר ואשר, ב] גדול העליליה (אגדות ערביות) — תר' הנ"ל. 11, 12) א] גמול ישרים או רחוב מזל, ב] הרמב"ם והעלם האלם (אגדות עבריות) — ל. ויזל, תר' הנ"ל. 13) החבצלות (ספור) — רוטשיק, תר' נ. פינס. 14) הכליף החסידה (אגדה) — הויף, תר' י. ב. לבנר. 15) א] פרעה מלך מצרים (ספור הסטורי) — ד' ספירל, ב] בלב ים (אגדה מדרשית) — תר' הנ"ל. 16) איש בלי לב (אגדה אנגלית) — תר' א. ליבושיצקי. 17) הדיג והדגה (אגדה בחרוזים) — א. ס. פושקין, תר' הנ"ל. 18) ל"ג בעומר (ספור) — ש. דינר. 19) הכלה האמתית (אגדה) — האחים גרים, תר' ש. ברמן. 20) יוחנן הנאמן (אגדה) — הנ"ל, תר' הנ"ל. 21, 22) א] הרח אוהב הכסף (ספור התולים), ב] עשיר אמלל (אגדה) — תר' מ. סילמן. 23) המלך שלמה ומשחקי השח-מט (אגדה מזרחית) — תר' א. ב. 24) לב אבן (אגדה עברית) — ל. פיליפזון, תר' פ. קפלן. 25) אח ואחות (ספור) — הר' הנ"ל. 26) גלית הנדיב (ספור) — תר' א. ליבושיצקי. 27) לבנת שלג (אגדה) — האחים גרים, תר' ש. ברמן. 28) השד ושלש שערות הזהב (אגדה) — הנ"ל, תר' הנ"ל. 29) א] בית היער, ב] הנחש הלבן (אגדות) — הנ"ל, תר' הנ"ל. 30) א] הברקת, ב] אשר ועני (ספורים) — י. ב. לבנר. 31—54) כל אגדות ישראל (חלק א', 24 חוברות) — הנ"ל. 55) ילד מצל (שיחה) — א. ברוסילובסקי. 56—58) משלי ילדים (3 חוברות) — שלמון. 59, 60) מעשה בנבוכדנצר שנהפך לדב (ספור) — י. צ. לוין. 61—75) למען אחי הקטנים (שירים מקוריים ומתרגמים, 15 חוברות) — א. ליבושיצקי. 76 — 78) מיגון לשמחה (ספור) — כ. שמירט, תר' י. ב. לבנר. 79) ימים מקדם (ספור) — מ. הורליק. 80) ילדים עובדים (ג' ספורים: 1] יעקב, 2] ימימה, 3] רחבות) — י. גרזובסקי. 81—90) שיחות ילדים (10 חוברות) — י. שטינברג. 91—93) למך ולמך (ספור-אגדה) — י. צ. לוין. 94—95) נח בתבה (ספור-אגדה) — הנ"ל, 96—97) העצמות היבשות (ספור-אגדה) — הנ"ל. 98—99) הפחה הרועה (אגדת בני קדם) — תר' ב. רובינוק. 100) מעשה בבן מלך (אגדה) — הנ"ל. 101) א] החסידה, ב] החידה (אגדות) — האחים גרים, תר' ש. ברמן. 102) א] יקטן הנבון, ב] זלפה החכמה, ג] המסחר הטוב (אגדות) — הנ"ל, תר' הנ"ל. 103) א] מלך הר הזהב, ב] שלהבית ושלמה (אגדות) — הנ"ל — הנ"ל. 104) א] ארון הזכוכית, ב] החתן השודד (אגדות) — הנ"ל, תר' הנ"ל. 105) עפר האילים (אגדה) — הנ"ל, תר' הנ"ל. 106) בת יחידה (ספור) — תר' א. ליבושיצקי. 107) המזמרת הקטנה (ספור) — תר' הנ"ל. 108) א] המשורר העני, ב] דבורה הזקנה (ספורים) — תר' הנ"ל. 109) מעשה בשלטן אחד (אגדה ערבית) — תר' הנ"ל. 110) א] המלאך הגואל, ב] הכוכבים שאבדו (פנטסיות) — תר' הנ"ל. 111—155) כל אגדות ישראל (חלק ב', 45 חוב') — י. ב. לבנר. 156) צפור-הזהב (אגדה) — האחים גרים, תר' ש. ברמן. 157) ההיט אמיץ הלב (אגדה) — הנ"ל, תר' הנ"ל. 158) רמוצה (אגדה) — הנ"ל, תר' הנ"ל. 159) א] כפה אדומה, ב] הקציעה (אגדות) — הנ"ל, תר' הנ"ל. 160) רעת האוזים (אגדה) — הנ"ל, תר' הנ"ל. 161—163) בני המלך והלביא (אגדה מזרחית, ג' חוב') — תר' ח. ה. רוזנשטיין. 164) דבורה (אגדה) — תר' פ. קפלן. 165) אי-הסוף (אגדה) — תר' א. רוזט. 166) חכמה נפלאה (ספור) — הר' חיים רבינוביץ. 167,168) א] רבי אליעזר בן הורקנוס (תולדה) — י. מיוחס, ב] מעשה באיש מופת (ספור) — ק. ל. סילמן. 169, 170) שולמית (אגדה, מימי שלמה מלך ישראל) — י. שטינברג. 171) א] גבה מעל גבה (משל), ב] המנדרין והבגדיחן (בדיחה) — תר' י. ב. לבנר.

מחיר כל גומר 4 ק'. פאר' לכל חוברת או לשלש ביחד 2 ק'; כל 5 נומרים בכרך קטן אחד מכ' בבד ארוג מחירו 25 ק'. פאר' 4 ק'; כל 10 נומרים בכרך אחד מכ' 50 ק'. פאר' 6 ק'; כל 15 נומרים בכרך אחד מכורך הדר בבד 75 ק'. פאר' 10 ק'.

מחיר כל אגדות ישראל מאת י. ב. לבנר (אשר מספרם) (פורמט קטן) ח"א מכ' הדר 1.15 ר'. פאר' 14 קאפ', ח"ב בשני כרכים מכ' הדר ב"א 1.05 ר'. פארטא דכ"א 14 קאפ'.

מחיר ילקוט ספורים (י"ד ספורים) מאת י. ב. לבנר (אשר מספרם 56) 56 ק', מכ' הדר 70 ק'. פאר' 10 ק'.

II לנערים:

1] א—ב) מלחמת אחים (ספור ע"פ ז. הונא). י. ב. לבנר.

2) ג) אגריפס הראשון (ציור הסטורי). א. ז. רבינוביץ.

3] ד—ה) השבוי בקוקז (ספור, טולסטוי) תר' הנ"ל.

4] ו—י) המוהיקני האחרון (ספור ע"פ קופר). י. ב. לבנר.

5] יא—יג) אי כורניא (ספור מסע ע"פ מיין-ריד). א. ז. רבינוביץ.

6] יד) בני משה (אגדה). ל. מקלר.

7] טו) הנדחים בירכתי צפון (ספור-מסע). תר' מ. ס. איזנשטדט.

8] טז—כ) מגבורי האומה (תולדות ישראל ע"י ביוגרפיות) 5 חוברות: 1) עזרא ונחמיה; 2) שמעון הצדיק וחוניו בנו; 3) יהודה המכבי; 4) שמעון בן שטח ושלומית אחותו; 5) הלל הבבלי (הזקן). ש. ברמן.

9] כא—כה) בן המלך והעני (ספור ע"פ מרק טוען). 5 חוברות. י. גרזובסקי.

10] כו—כט) האח העור (ספור ע"פ גרן). 4 חוברות. י. ב. לבנר.

11] ל) הצעד הראשון (ספור). תר' פ. קפלן.

12] לא—לה) מחיי הטבע (ספורים מחיי החיות, פ. ברנדל). 5 חוברות. תר' י. גרזובסקי.

13] לו—נ) מגבורי האומה (כנ"ל) 15 חוברות: 6) רבן גמליאל הזקן; 7) אלעזר בן חנניה הכהן ויוחנן בן לוי מגוש חלב; 8) רבי יוחנן בן זכאי 9) רבן גמליאל דיבנה; 10) רבי יהושע בן חנניה; 11) רבי טרפון; 12) רבי ישמעאל בן אלישע; 13) רבי עקיבה בן יוסף; 14) שמעון בר-כוכבא; 15) רבי מאיר; 16) רבן שמעון בן גמליאל; 17) רבי שמעון בן יוחאי; 18) רבי יוסי בן חלפתא; 19) רבי יהודה הנשיא, חוברת א'; 20) רבי יהודה הנשיא, חוברת ד'. ש. ברמן.

14] נא—נב) הנודד דקין (ספור, ד. אמיצים). 2 חוב', תר' א. ליבושיצקי.

15] נג—נד) ברונא הנודד (ספור). תר' א. הייבשוביץ.

16] נח) שני המלכים (ספור). תר' ב. רובינוק.

17] נז) נחל דמעה (אגדה קיקזית). תר' הנ"ל.

18] נז—נח) יונת המלכה (אגדה). תר' מ. רודיוב.

19] נט—ס) חכמת העמים (מספורי לבולי). תר' י. גרזובסקי.

20] סא—ע) מגבורי האומה (כנ"ל) 10 חוברות: 1) רבי חנינא בן חמא; 2) רב (אבא אריכא); 3) הנ"ל; 4) שמואל (ירחינאי); 5) רבי יוחנן בן נפחא; 6) הנ"ל; 7) רבי שמעון בן לקיש (ריש לקיש); 8) רב הונא ורב יהודה; 9) רבי אבוהו; 10) רבה ורב יוסף. שלמה ברמן.

21] עא — עג) 1) אהבת אם (ספור), 2) יהזקאל (ספור). י. שטינברג.

22] עד) 1) שבולה, 2) כתב הזבובים, 3) האח והאחות, 4) החסיד והחסידה (מעשיות). הנ"ל.

23] עה) 1) שרח בת אשר, 2) צפורה (אגדות). י. שטינברג.

24] עו) 1) חץ תשועה, 2) מלת פלאים (אגדות). הנ"ל.

25] עז) 1) תמרים של חמשה עשר, 2) גזר הדין (אגדות). הנ"ל.

26] עח, עט) 1) צחוק שפתים (ספור), 2) האשף (ספור). י. ב. לבנר.

27] פ) במקום דרשה (מחזה לילדים). י. ח. טביוב.

28] פא) נשף פורים (מחזה לילדים במערכה אחת). מ. מונסביץ.

29] פב) החמסן הקטן (חזיון בעלילה אחת וחמשה מחזות). מ. הורליק.

30] פג—פד) מוסר נער רע (חזיון בשמונה עשר מחזות), תר' הנ"ל.

31] פה) העניים (חזיון בעלילה אחת וחמשה מחזות). תר' י. מ. זלקינד.

32] פו—צ) מחיי הטבע (ספורים מחיי החיות, פ. ברנדל). תר' י. גרזובסקי.

33] צא) מחיי הילדים בארץ ישראל (ספורים). חמדה בן-יהודה.

מחיר כל נומר 6 ק'. פאר' לאחד או לשנים 2 ק'; כל 5 נומרים מכ' בבריכה יפה 40 ק'. פאר' 6 ק'; כל 10 נומרים מכ' הדר 80 ק'. פאר' 10 ק'.

Издательство „ТУШІЯ", Варшава. — Verlag „TUSCHIJAH", Warschau.

Herausgeber u. Eigenthümer: Verlag „Tuschijah". Verantwortlicher Redacteur S. M. Laser. Druck von Josef Fischer in Krakau.